

Opinia națională

Săptămânal de opinie, informație și idei de larg interes național

Sedința Senatului Universității Spiru Haret

consacrată dezbaterii proiectului de Lege privind programele de studii în învățământul superior.

La ședință au participat, ca invitați, profesorul Laurent Macé, directorul Departamentului de Studii Fundamentale al Centrului de Studii Europene de la Strasbourg și profesorul Roger-François Gauthier, membru al Centrului de Studii Europene și inspector general în Ministerul Educației Naționale al Franței

Joi, 13 mai 2004, a avut loc ședința Senatului Universității Spiru Haret, pe a cărei ordine de zi s-a aflat dezbaterii proiectului de Lege privind programele de studii în învățământul superior.

Având un pronunțat caracter de lucru, la ședință au participat, răspunzând invitației Senatului Universității Spiru Haret, domnii Laurent Macé, directorul Departamentului de Studii Fundamentale al Centrului de Studii Europene de la Strasbourg, redactor șef al revistei *Studii Europene* și Roger François Gauthier, inspector general în Ministerul Educației Naționale al Franței, președintele Juriului Național de Promovare a Personalului Didactic și membru marcant al Centrului de Studii Europene.

Prof. univ. dr. Aurelian Bondrea, rectorul Universității Spiru Haret, i-a primit pe înalții oaspeți la Palatul Învățământului, Științei și Culturii, sediul central al Universității Spiru Haret și al Fundației România de Măine. După urările de „Bun venit!”, s-a întreținut cordial cu distinși specialiști francezi.

În deschiderea ședinței Senatului universitar, rectorul Aurelian Bondrea rostește o succintă alocuțiune

(Continuare în pag. 2)

Programul Postului de Televiziune România de Măine
Pag. 7

Alocuțiunea

prof. univ. dr. Aurelian Bondrea,
rectorul Universității Spiru Haret

Stimați colegi,

Avem onoarea ca la ședința de astăzi a Senatului să participe, ca invitați ai noștri, două distinse personalități ale lumii academice franceze, reprezentanți marcanți ai Centrului de Studii Europene de la Strasbourg: domnul Laurent Macé, directorul Departamentului de Studii Fundamentale al Centrului de Studii Europene și domnul Roger-François Gauthier, Inspector general în Ministerul Educației Naționale al Franței, Președinte al Juriului Național de Promovare a Personalului Didactic, membru, în același timp, al Centrului de Studii Europene de la Strasbourg.

Vă rog să-mi permiteți ca, în numele dumneavoastră, să le adresăm un cald *Bun venit!* și cele mai sincere mulțumiri pentru că au dat curs invitației noastre. (aplauze)

Această invitație, pe care le-am adresat-o în numele Senatului, are ca scop de a ne edifica cât mai bine în ceea ce privește mersul reformei învățământului nostru la Universitatea Spiru Haret care, bineînțeles, se încadrează în reforma generală a învățământului românesc.

Am avut o scurtă întrevvedere înainte, am exprimat ideea că la orice reformă, mai ales în învățământ, există și unele temeri,

care, uneori, au și un conținut subiectiv. Și acestea se regăsesc nu numai în învățământ, ci oricând este vorba de a implementa noi metode, noi tehnologii. Dar este necesar să ținem seama că întotdeauna trebuie să predomină, ca preocupare generală, folosirea experienței care vine, mai ales în etapa actuală, în secolul pe care-l trăim, cu aspecte noi, reflectând progresul general, necesitatea de a fi în pas cu acest progres.

Dorim ca, la început, să beneficiem de expuneri din partea oaspeților noștri, având în vedere că sunt personalități cu o mare experiență în domeniul învățământului superior, au experiența învățământului superior din Franța, sunt implicați în ceea ce privește realizarea unui învățământ modern, în cadrul Uniunii Europene.

Vă rog să-mi permiteți să dau cuvântul domnului Laurent Macé,

directorul Departamentului de Studii Fundamentale al Centrului de Studii Europene de la Strasbourg și redactor șef al revistei *Studii Europene*.

Vă rog, domnule Macé! (Extrase din expunerea domnului Laurent Macé se publică alăturat)

Îi mulțumim domnului Laurent Macé pentru interesanta expunere, din care putem să desprindem concluzii pentru perfecționarea învățământului superior pe care-l reprezentăm, și sperăm și avem și garanția că, prin reforma care se realizează, împărțind experiența Franței și a țărilor din Uniunea Europeană, să reușim să facem un pas înainte în cultura, știința și învățământul românesc.

Permiteți-mi, în continuare, să dau cuvântul domnului Roger-François Gauthier, care va susține expunerea cu tema: *Restructurarea disciplinelor, a programelor de studiu și formarea profesorilor. Între tradiții naționale și cerințe europene*. Aveți cuvântul! (Extrase din expunerea domnului Roger-François Gauthier se publică, de asemenea, alăturat).

Mulțumim pentru ideile expuse, despre care sunt sigur că ne vor ajuta în eforturile noastre de reformă a învățământului, îndeosebi prin punerea de acord a legislației românești cu cea europeană. Se dovedesc și aici, o dată mai mult, legătura străveche și afinitățile civilizației și culturii franceze cu civilizația și cultura română. Asemenea legături au perspective de a se amplifica prin soluționarea problemelor specifice mersului înainte al universității românești, integrării noastre europene, știut fiind că în centrul culturii europene a stat întotdeauna Franța. Prin valorificarea acestor legături vom reuși ca și învățământul românesc să fie la nivelul progresului impus de secolul XXI.

Întâlnirea Președintelui României, Ion Iliescu, cu profesori și studenți ai Universității Spiru Haret
Pagina 8

Laurent Macé:

Valorile dau
substanță și
motivație
modelului
european

Domnule rector,
Doamnelor și domnilor,

Vă mulțumesc pentru invitația de a participa la întrunirea dumneavoastră. Intenția mea este să vorbesc despre premisele, evoluția, integrarea reformei învățământului universitar european. Vom începe prin sursele acestui model, prin rupturile pe care le-am cunoscut în secolul XX și cu nostalgia pe care o putem avea noi, în calitate de europeni, față de aceste surse. Începeam să ne întrebăm în secolul XX, la sfârșitul anilor '90 despre surse. Altfel spus, în momentul în care Europa începe să-și regăsească toate elementele, toate componentele. Carta de la Nisa a drepturilor fundamentale din 2000 a fost adoptată, la Consiliul European de la Nisa, din decembrie 2000. Începând cu anul 2000 s-a început o primă dată pentru a se evoca moștenirea morală și spirituală, și câțiva ani mai târziu, cu proiectul de constituție. Se vorbește despre moștenirea culturală, religioasă și umanistă a Europei. Aceasta dovedește că cei care edifică Europa modernă au avut nevoie de aproape 50 de ani să-și pună întrebări asupra a ceea ce ar putea deveni moștenirea lor, pe care au dobândit-o. Care este această moștenire? Problema Europei,

chestiunea care frământă Europa este cea a diversității Europei și, în general, se consideră că această diversitate își trage sursele din trei domenii, care sunt marcate simbolic de trei orașe: unul este Atena în ce privește democrația, cel de-al doilea este Ierusalim, în privința monoteismului, religiei, și pentru Europa în mod esențial este vorba de creștinism, și cel de-al treilea este Roma, în privința unității europene. De fapt, unii autori consideră că n-ar fi decât o singură sursă, un singur izvor și că acest izvor s-ar găsi în folosirea simbolică a numelui Romei, dar de ce Roma? După acești autori, Roma, pentru că nu creează nimic, dar transformă totul. Și Roma este exemplul precis al unei organizări marcate de genul transformărilor și al transmiterii acestor transformări. Iată în privința izvoarelor. Pornind de la acest model roman, s-a încercat unificarea Europei, după cum bine știți, în mod principal, folosindu-se drept sprijin o forță, o putere națională și apoi o altă putere națională, altfel spus, cel mai adesea pe ideea de forță.

(Continuare în pag. 2)

Roger-François Gauthier

Să reexaminăm
totalitatea
politicilor noastre
educative,
comparatismul
internațional
în educație fiind
absolut necesar

Domnule rector,
Doamnelor și domnilor,
Dragi colegi,

După expunerea domnului Macé, îmi este greu să abordez chestiuni concrete. Ca practician de politică educativă în țara mea, voi pune accent pe o chestiune importantă care ține de învățământ: ce anume predăm, ce anume învățăm? Voi încerca să o fac, punându-mi întrebarea și punându-vă întrebarea: Europa schimbă ceva în privința predării? Problematika franceză a programelor de învățământ este modificată în virtutea problemelor europene. Primul meu răspuns general va fi acela al unui mare scepticism. Expozeul domnului Macé ne dă ideea despre ce ar putea fi Europa, dar când văd în munca mea de zi cu zi

greutatea slabă a problematicei europene, mă regândesc la expresia românească: Europa asta cu ce se mănâncă? (aplauze) Ca fel principal sau ca desert? Aș vrea să vă spun că în ceea ce privește educația, Franța, așa cum știți, este o țară de veche tradiție, cu avantajele și dezavantajele problemei în chestiune. Un sistem, precum sistemul educativ francez, e un sistem mai întâi surd, în ceea ce privește lucrurile din afara frontierei. Un sistem educativ este un micro-climat, care are micro-limbajul său și voi pronunța câteva cuvinte care sunt în inima preferințelor francezilor în materie de educație. Veți vedea că sunt cuvinte cu totul străine. Voi începe să vorbesc în chineză: ... iată cuvintele micro-climatului.

De 15 ani căutăm. Asta înseamnă că încă nu am găsit.

(Continuare în pag. 2)

ADMITEREA
LA UNIVERSITATEA SPIRU HARET 2004-2005

Paginile 3, 4 și 5

Ședința Senatului Universității Spiru Haret consacrată dezbaterei proiectului de Lege privind programele de studii în învățământul superior.

(Urmare din pag.1)

În continuare, a fost invitat să ia cuvântul dl. **Laurent Macé**, a cărui expunere s-a intitulat *Premise, evoluții și perspective pentru un model european al secolului XXI*. Expunerea specialistului francez a fost urmărită cu atenție deosebită, iar

la încheierea ei, prof.univ.dr. **Aurelian Bondrea** i-a adresat mulțumiri pentru precizările aduse conceptului de model european și istoriei acestuia până în momentul de față, a evidențiat câteva dintre concluziile care se desprind pentru perfecționarea sistemului românesc de învățământ, exprimându-și totodată speranța că experiența

Francei și a Uniunii Europene va avea o influență asupra întregului proces de reformă a educației din România.

În ședința Senatului Universității *Spiru Haret*, a fost invitat, apoi, să ia cuvântul dl **Roger-François Gauthier**. Expunerea sa a avut în vedere formarea personalului didactic, experiențe franceze,

americane și europene. Ea a stârmit un real interes, inclusiv pentru faptul că experiențele franceze se dovedesc a fi foarte apropiate celor românești.

În strânsă legătură cu expunerile celor doi specialiști francezi, în ședința Senatului Universității *Spiru Haret* s-a desfășurat o substanțială dezbatere, în cadrul căreia au luat cuvântul membri ai Senatului: prof.univ.dr. **Ion Tudosescu**, prof.univ.dr. **Ștefan Costea**, directorul Departamentului pentru Pregătirea Personalului Didactic din cadrul Universității *Spiru Haret*,

prof.univ.dr. **Ion Rebedeu**, prorector al Universității *Spiru Haret*, prof.univ.dr. **Olga Duțu**. Vorbitorii au înfățișat pe larg evoluția și specificul sistemului românesc de învățământ, legăturile lui profunde cu întreaga spiritualitate românească. Au invocat problema existenței cu adevărat a unui model european de factură universală, capabil să combine generalitatea principiilor cu diversitatea națională a modului lor de aplicare, s-au interesat asupra raportului dintre natura și dimensiunea eforturilor consacrate

acestui strategic deziderat european și au pledat în favoarea analizei comparatiste pentru definirea unui optim universitar. Participanții la dezbateri au făcut referire la noul proiect de *Lege privind organizarea studiilor universitare*. Există, într-adevăr, un model unanim acceptat la nivelul Uniunii Europene? – a fost întrebarea frecvent adresată distinșilor specialiști francezi în dezbateră din Senatul Universității *Spiru Haret*.

În legătură cu aceste probleme ridicate în dezbateri, cei doi specialiști au luat pe rând cuvântul, au evocat o seamă de experiențe europene, adesea foarte contradictorii, au adus noi precizări de natură terminologică și au pledat în favoarea eforturilor de cunoaștere reciprocă și de convergență educațională.

Concluzia finală cu privire la problema modelului universitar european a fost că acesta încă nu există, că este eronat să fie invocat ca argument într-un demers parlamentar, dar că trebuie să tindem, prin eforturi comune, adesea complementare, spre un asemenea deziderat.

În încheierea ședinței Senatului, prof.univ.dr. **Aurelian Bondrea**, rectorul Universității *Spiru Haret*, a spus:

Am ajuns la finalul dialogului. Pentru Universitatea noastră este un mare câștig acest dialog început astăzi, care sperăm să continue. Dorim să lărgim acest contact și la nivelul universităților din Franța, pentru ca, împreună, să facem față cu succes deplin problemelor comune. În încheiere, vă rog să-mi permiteți să adresez sincere mulțumiri oaspeților pentru că au acceptat invitația noastră și au venit să ne împărtășească din experiența dobândită. Ei au o experiență mult mai largă. Nouă ne rămâne să învățăm din această experiență, pentru a ști să aplicăm cerințele noului sistem la condițiile țării noastre, spre a obține succese pentru întregul învățământ. În acest scop, ideile împărtășite aici vor fi difuzate, prin Televiziunea *România de Măine*, tuturor universităților. Așadar, acest dialog va intra în circuitul național al școlii românești.

Vă mulțumesc!

Valorile dau substanță ...

(Urmare din pag.1)

Exemplele privitoare la imperii le cunoașteți foarte bine dumneavoastră, ne amintim de Bismark, Meternick, Napoleon, Hitler, Stalin; tot atâtea exemple de tentative de a se impune un model pornind de la o națiune asupra tuturor celorlalte. În paralel cu acest model care viza forța, folosirea forței, a existat voința marilor spirite europene de a aduce acest spirit al unei Europe unite, ideea unei Europe unite prin intermediul valorilor și prin intermediul operelor și, evident, prin spirit, prin valorile spirituale.

În '89, după cum dumneavoastră știți, totul se schimbă. Cineva a spus: Comunitățile europene, în maniera gândită de Jean Monet reușiseră nu datorită lui, ci datorită lui Stalin, căci zidul, cortina de fier permitea, din punct de vedere strategic, americanilor să se concentreze asupra prosperității, dezvoltării economice și financiare pentru Europa. Statele își puteau păstra patrimoniul cultural, valorile culturale, nimic nu era schimbat sau bulversat, din acest punct de vedere. În 1989 însă, într-un mod brusc, toată istoria Europei și toată bogăția și diversitățile europene și toți partenerii noștri europeni se regăsesc laolaltă. Începând cu această dată, cu acest moment, cele două modele privitoare la Consiliul European și Comunitatea Europeană, care devin laolaltă Uniunea Europeană prin adoptarea Tratatului de la Maastricht, la începutul anilor '90, cunosc puneri sub semnul întrebării și, în același timp, și dificultăți. Astăzi, Consiliul Europei este compus din 45 de state membre, din care cea mai mare parte sunt membre ale Organizației încă de la începutul anilor '90. Europa acestui Consiliu al Europei nu este Europa generalului De Gaulle, care vorbea de o Europă de la Atlantic până la Ural, dar este o Europă de la Atlantic până în Caucaz. Această Europă are mari dificultăți să înainteze în momentul de față, pentru că la un număr de 45 de state membre și cu un vot pentru fiecare stat membru este dificil, greu, să-i faci pe toți să se pună de acord, să se ajungă la un consens. Uniunea Europeană are și alte dificultăți. Acestea provin din metoda sa, deoarece Uniunea Europeană caută totdeauna și, mai ales, înainte de toate, compromisul, ceea ce contribuie la uniformizarea, pas cu pas, câte puțin, a culturilor țărilor membre ale Uniunii Europene. Grosso-modo e cultura Coca-Cola, Internet, Televiziune, distracții, dar nu este vorba de o cultură moștenită; o cultură de patrimoniu, de moștenire, există tentația deci din nou de a se crea o întinsă zonă de liber schimb. Zonă care este și acum un subiect de discuție în sânul, în cadrul Uniunii Europene. Aceste discuții se situează, în același timp, sub influența unei realități care aparține Uniunii Europene, care dorește ca între 70-90% dintre documentele care țin de legislația națională a țărilor membre să fie derivate ale dreptului comunitar,

ceea ce se numește Acquis-ul comunitar. Zeci de mii de pagini care vor trebui, de exemplu pentru România, care este candidată pentru 2007, vor trebui să fie integrate, adaptate, pentru ca această țară să poată intra în Europa, cum au intrat alte 10 state, în 1 mai 2004. Un al doilea element este problema egoismului statelor. Astăzi statele șovăie să meargă mai departe, în privința integrării europene. Trebuie adăugat la aceasta și egoismul cetățenilor statelor respective, care și ei șovăie să-și schimbe obiceiurile. Există un punct comun pentru toți cetățenii Uniunii Europene că, înainte de a fi cetățeni, valoarea principală este de a fi consumatori. Or, după cum dumneavoastră bine știți, a fi consumator nu este o valoare, este o stare de comportament, iar problema care se pune este de a ști dacă modelul european constă doar în a avea comportamente și nu valori.

... **Problema care ne-a fost ridicată de către politicile comunitare este de a ști că, dacă acceptăm un cadru în interiorul căruia avem libertatea de a construi un nou avânt pentru disciplinele noastre de studiu, acest lucru se întâmplă numai muncind împreună. Nu există în ce privește materia educativă la nivelul Uniunii Europene un Acquis comunitar. Deci nu există practic nici un fel de text normativ, alt fel spus obligatoriu, pentru disciplinele și metodele pe care dumneavoastră le utilizați și pe care noi le utilizăm. Ceea ce avem în clipa de față este doar un cadru, iar acesta se sprijină pe patru libertăți dintre care două ne interesează în mod deosebit, iar celelalte două ne ajută. Primele două libertăți care ne interesează sunt cea privind circulația persoanei și cea a serviciilor. Cele care ne ajută sunt libertatea mărfurilor (de exemplu cea a cărților) și libera circulația a capitalurilor.**

...**Acest cadru figurează în proiectul de Constituție, proiect care nu a adus nici o modificare cadrului preexistent, din perioada Tratatului de la Maastricht. Altfel spus ni se trasează un cadru iar noi trebuie să îl încercăm cu elementele pentru o mare perspectivă, adică cu gândurile noastre, cu pedagogia noastră și cu relațiile pe care le avem de edificat împreună.**

...**Această structură a fost gândită așa pentru ca toată lumea să înțeleagă. Aceasta nu afectează conținutul și conținuturile din toate domeniile educației. Restul ține de competența statelor membre, a universităților, a sistemelor educative. Aceasta privește doar nivelele și doar atât.**

...Astăzi voi pune câteva întrebări privitoare la viitor. Cred că trebuie să ne punem întrebarea pozitivă care privește ideea reînțoarcerii la Europa cu toate componentele sale. Acesta este un aspect foarte pozitiv. Ce este mai supărător, mai stânjenitor este că

suntem, de asemenea, informați asupra procesului de redefinire a marilor echilibre la nivel planetar, mondial. Cunoașteți puterea Statelor Unite, putem ghici împreună puterea viitoare a Chinei și puterea în număr a Islamului. Această lume care se reasează, se recompune poate oare să funcționeze pe baza egoismului statelor europene care continuă, de fapt, să se ciondănească, să se certe, chiar dacă nu mai trec la război armat? Al doilea punct de preocupare este faptul că populația europeană îmbătrânește. Sociologic, sunt mult mai puțini copii, mai multe persoane în vârstă, și este vorba de o populație care, din punct de vedere proporțional, este mai puțin numeroasă și va scădea continuu, în raport cu alte mari blocuri regionale. În același timp, Europa nu a rezolvat complet „relațiile” sale pe care le avea cu vecinii săi demoni care o bântuiau: unul dintre ei este naționalismul, cel de-al doilea este cel al excluderii sociale și o anumită formă de haos. Și atunci care sunt perspectivele pentru un model european în viitorul care ne așteaptă? Eu cred că este vorba de două mari orientări: o formă de echilibru mai mult sau mai puțin reușită - o primă formă, între o Europă integrată în spiritul Jean Monnet și Robert Schuman, integrată cu o Europă interguvernamentală pe fondul unui mare liberalism, din punct de vedere economic. Dar acest echilibru destul de șovăielnic, ezitant, ar putea să se amestece, să se combine cu stări de tensiune, pe de o parte externe, este vorba de conflicte în afara Europei, care au consecințe și urmări asupra Europei – în Orientul Mijlociu, în Orientul Apropiat, în Africa, în Asia de Sud-Est – și de conflicte interne, ceea ce ar avea ca rezultat faptul că Europei i-ar lipsi o stare de reflecție profundă asupra propriilor sale valori.

Acest sistem este legat de o teamă care este de fapt principiul federator, care a constituit federalizarea Europei timp de 50 de ani încoace, care este principiul păcii de ținut și de menținut cu orice preț. Trebuie oare ca principiul Europei să fie bazat pe o axiomatică? Orice ce s-ar întâmpla, noi dorim pacea. Altfel spus, noi nu avem dușmani, nu avem nevoie de apărare, n-avem nevoie de politică externă comună, n-avem nevoie de o politică comună asupra emigrației ; ceea ce dorim foarte tare, mai întâi și mai întâi este ca noi între noi să nu ne certăm, să nu ne supărăm. Realitatea acestei axiome este într-un fel parțial legată de problema frontierelor. Dacă Europa dorește să aibă niște fundamente, baze solide, trebuie, de asemenea, ca europenii să fie în stare să-și identifice niște frontiere clare, limpezi. Ca fiecare să se simtă acasă la el împreună cu toate principiile generoase ale Europei umaniste, moștenire culturală și spirituală, să fie capabil acest european să-și apere Europa într-un sistem sigur, securizat și solid. Această problemă, astăzi și mâine cu atât mai mult, va fi

hotărâtoare pentru a putea asigura sau nu această temă a bunei supraviețuiri a modelului european echilibrat, mai mult sau mai puțin echilibrat, între integrat și interguvernamental.

O altă cale este, de asemenea, posibilă. Reflecția asupra valorilor duce la ideea că sistemul final este un sistem federal în care sunt repartizate într-un mod foarte limpede competențele între state și nivelul superior statelor, este ceea ce eu am numit speranța Havel, după numele lui Vaclav Havel. Este unul dintre gânditorii care consideră că Europa trebuie în mod efectiv să propună un model care să amestece reflectarea

istorică și spirituală și umanistă, deci moștenirea altfel spus, pentru ca Europa de mâine să fie într-adevăr o Europă a valorilor, care să țină seama de trecutul nostru de europeni și de problemele pe care le-am avut în trecut, când a fost vorba să ne arătăm raționali și rezonabili între noi, europenii. Această cale așa-zisă Havel presupune, în mod efectiv, implicarea spiritelor europene, a universităților, a sistemelor educaționale și nu numai a tehnocraților la Bruxelles sau la Strasbourg sau la Luxemburg și în alte capitale. Acest lucru presupune, deci, ca cetățenii europeni și cei mai bine instruiți și formați, capitonaji

intelectual dintre ei să aibă drept rezultat al gândirii lor un mod de reflecție asupra acestei probleme a moștenirii. Aceste întrebări: de unde venim, cine suntem, încotro ne ducem , sunt chestiuni care se reduc într-o singură idee a construcției Europei: cine suntem, unde ne ducem. Trebuie reintrodusă în memoria Europei, în viitorul Europei. Asta ne spune Vaclav Havel și din punctul meu de vedere cred că aceasta este și dă o lumină asupra onoarei de a face această expunere în fața dumneavoastră. Vă mulțumesc! (aplauze)

.....
(Transcriere de pe banda magnetică)

Comparatismul internațional în educație...

(Urmare din pag.1)

Încercăm să căutăm în fiecare dintre disciplinele învățate structurile de gândire. Care sunt referințele predării informatice, istoriei, francezei etc. și trebuie să vă spun că observațiile pe care le facem în cadrul acestui grup sunt penibile. Ne dăm seama că majoritatea disciplinelor sunt angajate într-o istorie personală, inconștientă în majoritatea timpului și că multe blocaje vin din această necunoaștere a istoriei. Formarea profesorilor ascultă de o veche schemă, adică, pe plan european știm că există două modele de formare a profesorilor. Un model simultan, în același timp formarea profesională și cea științifică, și un model succesiv – întâi formarea disciplinară și apoi formarea profesională. Franța se regăsește în cea de-a doua schemă, cu consecințe catastrofale. Adică, tânărul profesor consideră că formarea sa profesională este cu totul altceva decât formarea sa științifică. În timp ce, dacă dorim profesori conștienți și critici, cu adevărat intelectuali, avem nevoie de interacțiunea completă între cele două. În fața acestor probleme, pentru a sfârși, iată Europa.

Mai întâi cred că avem problemele pe care le-am enunțat, care sunt probleme dificile, dar avem și

perspectiva ca majoritatea cadrelor noastre didactice, pentru motive de vârstă și de demografie, să revină pentru anii următori. Este acum sau niciodată momentul pentru a aduce schimbările. Am declarat aceasta în fața presei acum câteva luni și mi-am făcut mulți „prieteni” în rândul sindicatului din învățământ. Dar aceasta este realitatea. Să profităm de această reînnoire cantitativă. Europa nu admite în această problematică o poartă deschisă. Francezii, în marea lor majoritate, consideră că aceste probleme sunt doar probleme franceze și că în Franța ele trebuie rezolvate. Totuși, realitatea spune altceva. Există, în același timp, comparațiile internaționale ale elevilor, de exemplu, comparația PISA. Vă asigur că PISA nu ne pune aceleași probleme pe care ni le pune Germania. Știți că nemții au fost foarte nemulțumiți de rezultatele la PISA. Aporturile de la PISA sunt aporturi metodologice. Adică, de exemplu, PISA este interesată de competențele tinerilor. Pot să vă asigur că cuvântul competență nu face parte din microclimatul francez. Acum cinci ani, lucram asupra problemelor colegiului și în raportul meu adresat Sorbonei despre colegiile naționale, doamna ministru, care se afla lângă mine și care era organizatoarea întâlnirii, mi-a spus înaintea expunerii mele: fiți draguți, nu folosiți cuvântul competență. I-am spus: Doamna ministru, eu sunt pedagog, prin urmare voi folosi cuvântul

competență și îl voi explica. N-a fost o revoluție. De ce acest refuz al cuvântului competență? Frica utilitarismului, frica anglo-saxonismului; toate acestea sunt înscrise în mod profund în creierile noastre. Țările europene ne vorbesc despre competență și prima oară nu înțelegem, a doua oară nu înțelegem, de asemenea. În sfârșit, vă asigur că începem să ne întrebăm, dar în fond, răspunsul la problemele noastre franco-franceze oare nu vom putea reflecta la ele din perspectiva europeană? Când începem să ne gândim la diplomele europene de învățământ superior – licență, masterat, doctorat – și aici nu este vorba de o intrare pe ușa din față, ci de o intrare pe o ușă laterală sau chiar pe fereastră, vă asigur că aceasta ne obligă să reexaminăm totalitatea politicilor noastre educative. În concluzie, aș zice că este vremea în care comparatismul internațional în educație este absolut necesar. Sisteme închise, precum sistemul francez, sunt pe cale să descopere că Europa ne oferă un cadru pentru a reflecta la toate acestea. Prin urmare, sunt multe întrebări, este mult de lucru, dar vă asigur că aceste transformări, aceste noi reflectări care ne vor ajuta să rezolvăm vechi probleme, pentru noi probleme naționale, aceste transformări înaintează foarte repede. Peisajul se schimbă de la o lună la alta. Să sperăm că lucrurile vor avansa în acest sens și în această direcție aștept schimburi de idei cu dumneavoastră.

.....
(Transcriere de pe banda magnetică)

ADMITERE A

pentru anul de învățământ 2004-2005

la Universitatea Spiru Haret

Palatul Învățământului, Științei și Culturii
Clădire în proprietate, monument istoric și de arhitectură, în care funcționează Rectoratul Universității, șase facultăți, două institute de cercetare științifică și Academia de Cultură Națională Dimitrie Gusti
(Strada Ion Ghica nr. 13. Colț. cu str. Doamnei, în vecinătatea Băncii Naționale și a Bibliotecii Naționale a României. Metrou: Stația Piața Universității, ieșirea din fața Muzeului Municipiului București)

Dotări moderne, tehnologii performante pentru învățământul la distanță

Învățământul la distanță se dovedește, încă de pe acum, a fi învățământul viitorului. Într-o continuă extindere în întreaga lume, învățământul la distanță se bazează pe utilizarea celor mai moderne tehnologii: televiziune, calculator, Internet.
Această formă de învățământ aduce celor implicați importante beneficii. Ea este avantajoasă pentru cei cu resurse modeste, pentru cei ocupați în diferite sectoare de activitate, ca și pentru comunitățile dezavantajate sau izolate. Învățământul la distanță oferă o flexibilitate mai mare în stabilirea conținutului curricular, este mai adaptabil la nevoile studenților, facilitează reducerea costurilor pe măsura creșterii numărului celor care beneficiază de acesta. Pentru început, însă, el se dovedește a fi scump pentru universități și deosebit de accesibil pentru studenți.
Universitatea Spiru Haret a realizat investiții substanțiale în crearea și consolidarea unei infrastructuri performante complete pentru învățământul la distanță, îndeosebi în postul propriu de televiziune România de Măine (tvRM), post național, universitar și cultural, singurul cu acest profil din țară, în cele peste 400 calculatoare de ultimă generație și racordarea acestora în rețea la Internet, în editura și tipografia proprii.
Având în vedere aspectele menționate, precum și interesul sporit manifestat pentru această formă de învățământ, se aprobă înființarea de noi centre pentru învățământ la distanță în alte localități urbane, cu prioritate în municipiile capitală de județ.

j) acces gratuit la cluburile studențești proprii din București și Brașov și în Complexul sportiv propriu din București, care cuprinde un stadion de 5.000 locuri, terenuri de fotbal, tenis, volei, handbal, baschet etc.

Scutire de taxa de înscriere la admitere

Taxa de înscriere pentru admitere este de **500.000 lei**. Fiii de țărani, cadre didactice, pensionari și șomeri, aflați în întreținerea părinților, sunt scutiți de plata taxei de înscriere pentru admitere.
Această facilitate se acordă:
- candidaților fii de țărani, în baza adeverinței eliberate de primăria comunei unde domiciliază părinții lor, care să ateste că unica sursă de venit a acestora este agricultura;
- candidaților fii de cadre didactice, în temeiul unei adeverințe eliberate de școala unde funcționează părintele/părinții;
- candidaților fii de pensionari, în baza cuponului de pensie din ultima lună;
- candidaților fii de șomeri, în temeiul unei adeverințe care să ateste statutul de șomer.

Taxe de școlarizare rămân neschimbate față de anul precedent

Deși rata inflației, în anul 2003, a fost de peste 15% și, implicit, costurile școlarizării pe student au crescut, taxele de școlarizare pentru anul universitar 2004-2005 rămân neschimbate, față de cele din anul de învățământ anterior, fiind următoarele:
- Pentru cursurile de zi ale facultăților: Management Financiar-Contabil, Finanțe și Bănci, Contabilitate și Finanțe, Marketing și Comerț Exterior, Management, Drept, Științe Juridice și Administrative, Limba și Literatura Română, Sociologie-Psihologie, Psihologie-Pedagogie, Filosofie și Jurnalism, Matematică-Informatică, Istorie, Geografie, Relații Internaționale și Studii Europene, Muzică – echivalentul în lei a **400 \$**;
- Pentru cursurile de zi ale facultăților: Limbi și Literaturi Străine, Arhitectură, Educație Fizică și Sport, Teatru – echivalentul în lei a **500 \$**;
- Pentru Facultatea de Medicină Veterinară – echivalentul în lei a **600 \$**;
- Pentru formele de învățământ cu frecvență redusă și la distanță – echivalentul în lei a **300 \$**.
Taxele de școlarizare se pot achita integral sau în 3 rate.

* La cursul leu/dolar din ziua plății.

Acces la studii postuniversitare și la pregătirea pentru cariera didactică

Admiterea la formele de învățământ postuniversitar are loc în luna septembrie 2004. Înscrierile se fac la secretariatele facultăților organizatoare.
Înscrierea la Programul (comasat) de pregătire pentru cariera didactică, organizat de Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic, se desfășoară în luna septembrie 2004.
Taxele pentru programele de master și de pregătire pentru cariera didactică se mențin la nivelul celor existente în anul universitar 2003-2004.

București, 20 aprilie 2004

Din Hotărârea Senatului Universității

Organizarea și desfășurarea admiterii

Admiterea în anul I de studii la toate specializările acreditate și autorizate, formele de învățământ de zi, cu frecvență redusă și la distanță, din cadrul Universității Spiru Haret, se va desfășura astfel:
· în perioada mai-septembrie a.c. – pentru candidații posessori de diplomă de baccalaureat din promoțiile anterioare anului 2004;
· în perioada iulie-septembrie a.c. – pentru candidații absolvenți de liceu ai promoției 2004, care au promovat examenul de baccalaureat, pe baza adeverinței eliberate de liceu, în care se precizează media generală și notele obținute la probele susținute, până la dobândirea diplomei de baccalaureat.
Admiterea va avea loc la sediul central al Universității Spiru Haret din București, str. Ion Ghica nr. 13, Sectorul 3, la sediile facultăților din București, Constanța, Brașov, Craiova, Râmnicu-Vâlcea, Câmpulung-Muscel, Blaj și la Centrele pentru învățământ la distanță ale Universității Spiru Haret din țară.

Actele necesare

Admiterea în anul I de studii se face pe baza diplomei de baccalaureat sau adeverinței eliberate de liceu, pentru candidații care au promovat examenul de baccalaureat în anul 2004, a Fișei-chestionar și a interviului desfășurat cu candidatul, pe marginea răspunsurilor la întrebările din Fișa-chestionar. Rezultatul admiterii se comunică în aceeași zi candidatului.
Pentru înscrierea la admitere, candidații trebuie să depună, într-un dosar plic, următoarele acte:
- diploma de baccalaureat (diplomă echivalentă cu aceasta) sau adeverință eliberată de liceu, pentru candidații care au promovat examenul de baccalaureat în anul 2004, în original;
- certificatul de naștere, în copie (xerox);
- certificatul de căsătorie (dacă este cazul), în copie (xerox);
- adeverință medicală tip;
- copie după buletinul (cartea) de identitate, care să cuprindă codul numeric personal;
- 3 fotografii tip buletin (carte) de identitate.

Cifra de școlarizare

Pentru anul universitar 2004-2005, se ia ca bază cifra de școlarizare din anul de învățământ precedent, cu posibilitatea suplimentării ei prin hotărârea Senatului universitar, având în vedere gradul superior de îndeplinire a criteriilor și standardelor de calitate de către Universitatea Spiru Haret.

Baza legală a învățământului la distanță

• *Legea Învățământului nr. 84/1995*, republicată, cu modificările și completările ulterioare, art. 60:
„(1) Activitatea didactică se poate organiza în următoarele forme: de zi, sereal, cu frecvență redusă și la distanță. Formele de învățământ sereal, cu frecvență redusă și la distanță pot fi organizate de instituțiile de învățământ superior care au cursuri de zi.
(2) Durata studiilor în învățământul universitar sereal și în cel cu frecvență redusă este mai mare cu un an decât cea prevăzută pentru învățământul de zi. Durata studiilor în învățământul universitar la distanță se reglementează prin Hotărâre a Guvernului.
(3) Diplomele și certificatele de studii eliberate de instituțiile de învățământ superior, în condițiile legii, pentru aceeași specializare sunt echivalente, indiferent de forma de învățământ absolvită”.
• *Hotărârea Guvernului României nr. 1011/2001*, art. 3:
„(1) Sunt abilitate să organizeze învățământ la distanță și învățământ cu frecvență redusă instituțiile de învățământ superior acreditate, în specializările universitare autorizate provizoriu sau acreditate conform Legii nr. 88/1993 privind acreditarea instituțiilor de învățământ superior și recunoașterea diplomelor; republicată.
(4) Durata studiilor în învățământul universitar la distanță nu poate depăși cu mai mult de 3 ani durata studiilor la forma de învățământ de zi”.
La Universitatea Spiru Haret, durata studiilor la forma de învățământ la distanță este similară celei de la învățământul de zi.

Facilități pentru studenți

Senatul Universității Spiru Haret ia act de facilitățile acordate, prin hotărârea Consiliului director al Fundației România de Măine, studenților Universității Spiru Haret, inclusiv celor care susțin admiterea în anul 2004:
a) menținerea taxelor de școlarizare în anul universitar 2004-2005 la nivelul celor din anii anteriori și posibilitatea achitării lor în trei rate;
b) neperceperea de taxe de înscriere la admitere pentru fiii de țărani, cadre didactice, pensionari și șomeri;
c) acordarea de burse de merit, în valoare de 2-3 miliarde lei pentru anul universitar 2004-2005, pentru studenții care au obținut, în anul de învățământ precedent, medii între 9 și 10, asigurându-le, astfel, studii gratuite; se stimulează, astfel, competiția, se motivează efortul și se pun în valoare capacitățile intelectuale, aptitudinile și talentul studenților Universității Spiru Haret;
d) achiziționarea de cursuri și manuale universitare, realizate în editura și tipografia proprii, cu o reducere de 30% față de prețul la care se vând în librării;
e) acordarea de cursuri - sinteză, gratuit, pentru studenții de la forma de învățământ la distanță;
f) accesul la cursurile, sintezele, consultațiile, dezbaterile etc, transmise, în direct sau înregistrate, timp de 10 ore pe zi, de Televiziunea România de Măine (tvRM), post propriu, creat special pentru a veni în sprijinul celor dornici să învețe și să se cultive și accesul gratuit la publicația *Opinia națională*, săptămânal de opinie, informație și idei de larg interes național;
g) accesul la biblioteca virtuală;
h) masă, în cantinele proprii din București și Brașov, subvenționată cu 30% de către Fundația România de Măine;
i) cazare în căminele proprii din București;

Fundația România de Măine acordă studenților Universității Spiru Haret burse de merit în valoare totală de 2-3 miliarde lei. În imagine, înmânarea diplomelor de merit la Facultatea de Educație Fizică și Sport (13 februarie 2004).

La oricare dintre facultățile Universității Spiru Haret ar fi înscris, studentul are acces la cărțile bibliotecilor situate în edificiile unde se țin cursuri, dar și la cea mai modernă bibliotecă virtuală din România aparținând Universității Spiru Haret, de ale cărei servicii pot beneficiași la domiciliu.

Studenții ai Universității Spiru Haret pot beneficia de cazare în căminele proprii din București și de masă, în cantinele proprii din București și Brașov, subvenționată cu 30% de Fundația România de Măine.

Facultăți și specializări la Universitatea Spiru Haret

BUCUREȘTI

● FACULTATEA DE DREPT

Adresa: București, Șoseaua Berceni nr. 24.
Telefon: 334.44.19/123,124.
Specializarea: Drept.
Forme de învățământ: ZI, FR, ID.
E-mail: ushbd@spiruharet.ro

● FACULTATEA DE RELAȚII INTERNAȚIONALE ȘI STUDII EUROPENE

Adresa: București, Șoseaua Berceni nr. 24.
Telefon: 334.62.05/123.
Specializarea: Relații internaționale și studii europene.
Forme de învățământ: ZI, FR, ID.
E-mail: ushrise@spiruharet.ro

● FACULTATEA DE SOCIOLOGIE -PSIHOLOGIE

Adresa: București, B-dul Basarabia nr. 256.
Telefon: 255.60.94; 255.60.95.
Specializarea: Sociologie-Psihologie
Forme de învățământ: ZI, FR, ID.
E-mail: ushsp@spiruharet.ro

● FACULTATEA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Adresa: București, str. Ion Ghica nr.13.
Telefon: 314.00.75; 314.00.76/145.
Specializarea: Limba și literatura română - O limbă și literatură străină (engleză, franceză).
Forme de învățământ: ZI, FR, ID.
E-mail: ushllr@spiruharet.ro

● FACULTATEA DE LIMBI ȘI LITERATURI STRĂINE

Adresa: București, str. Ion Ghica nr.13
Telefon: 314.00.76/ 300,131.
Specializarea: O limbă și literatură străină „A” (engleză, franceză) - O limbă și literatură străină „B” (franceză, engleză, germană, spaniolă, italiană, rusă, latină).
Forme de învățământ: ZI, FR, ID.
E-mail: ushlls@spiruharet.ro

● FACULTATEA DE MARKETING ȘI COMERȚ EXTERIOR

Adresa: București, Complexul Universitar Spiru Haret, Splaiul Independenței nr. 313.
Telefon: 410.51.62.
Specializarea: Marketing.
Forme de învățământ: ZI, FR, ID.
E-mail: ushmce@spiruharet.ro

● FACULTATEA DE MANAGEMENT FINANCIAR - CONTABIL

Adresa: București, Complexul Universitar Spiru Haret, Splaiul Independenței nr. 313.
Telefon: 410.39.11; 410.43.70/113, 115.
Specializarea: Contabilitate și informatică de gestiune.
Forme de învățământ: ZI, FR, ID.
E-mail: ushmfc@spiruharet.ro

● FACULTATEA DE FINANȚE ȘI BĂNCI

Adresa: București, Complexul Universitar Spiru Haret, Splaiul Independenței nr. 313.
Telefon: 410.39.13/130.
Specializarea: Finanțe și bănci.
Forme de învățământ: ZI, FR, ID.
E-mail: ushfb@spiruharet.ro

● FACULTATEA DE FILOSOFIE ȘI JURNALISM

Adresa: București, Complexul Universitar Spiru Haret, Splaiul Independenței nr. 313.
Telefon: 410.39.13/111.
Specializarea: Filosofie-Jurnalism.
Forme de învățământ: ZI, FR, ID.
E-mail: ushfj@spiruharet.ro

● FACULTATEA DE MATEMATICĂ - INFORMATICĂ

Adresa: București, str. Ion Ghica nr.13.
Telefon: 314.00.76/ 306.
Specializarea: Matematică-Informatică.
Forme de învățământ: ZI, FR, ID.
E-mail: ushmi@spiruharet.ro

● FACULTATEA DE ARHITECTURĂ

Adresa: București, str. Ion Ghica nr.13.
Telefon: 314.00.75; 314.00.76/237.
Specializarea: Arhitectură.
Forme de învățământ: ZI.
E-mail: usharh@spiruharet.ro

● FACULTATEA DE ISTORIE

Adresa: București, str. Ion Ghica nr.13.
Telefon: 314.00.76/ 162.
Specializarea: Istorie.
Forme de învățământ: ZI, FR, ID.
E-mail: ushi@spiruharet.ro

● FACULTATEA DE GEOGRAFIE

Adresa:București, Palatul Sporturilor și Culturii, Parcul Tineretului.
Telefon: 330.04.20; 330.40.40/237.
Specializarea: Geografie.
Forme de învățământ: ZI, FR, ID.
E-mail: ushg@spiruharet.ro

● FACULTATEA DE TEATRU

Adresa: București, str. Ion Ghica nr.13.
Telefon: 314.00.76/185.
Specializarea: Artele spectacolului de teatru.
Forme de învățământ: ZI.
E-mail:usht@spiruharet.ro

● FACULTATEA DE MUZICĂ

Adresa:București, Palatul Sporturilor și Culturii, Parcul Tineretului.
Telefon: 330.40.40 /266.
Specializarea: Pedagogie muzicală.
Forme de învățământ: ZI, FR, ID.
E-mail: ushm@spiruharet.ro

● FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT

Adresa: București, B-dul Energeticienilor nr. 9-11.
Telefon: 346.64.14.
Specializări: Educație fizică și sport; Kinetoterapie.
Forme de învățământ: ZI.
E-mail:ushefs@spiruharet.ro

● FACULTATEA DE MEDICINĂ VETERINARĂ

Adresa: București, str. Jandarmeriei nr. 2.
Telefon: 230.69.16.
Specializarea: Medicină veterinară.
Forme de învățământ: ZI.
E-mail: ushmedvet@spiruharet.ro

CONSTANȚA

● FACULTATEA DE DREPT

Adresa: Constanța, str. Unirii nr. 32-34.
Telefon: 0241/54.50.15.
Specializări: Drept; Administrație publică.
Forme de învățământ: ZI, FR, ID.
E-mail: ushdcta@spiruharet.ro

● FACULTATEA DE CONTABILITATE ȘI FINANȚE

Adresa: Constanța, str. Unirii nr. 32-34.
Telefon: 0241/54.50.15.
Specializări: Contabilitate și informatică de gestiune; Finanțe și bănci; Management.
Forme de învățământ: ZI, FR, ID .
E-mail: ushcfcta@spiruharet.ro

BLAJ

● FACULTATEA DE FINANȚE ȘI BĂNCI

Specializarea: Finanțe și bănci.

● FACULTATEA DE MATEMATICĂ - INFORMATICĂ

Specializarea: Informatică.
Adresa: Blaj, str. Tudor Vladimirescu nr.80.
Telefon: 0258/ 71.12.31.
Forme de învățământ: ZI, FR, ID.

BRAȘOV

● FACULTATEA DE MANAGEMENT

Adresa: Brașov, str. Turnului nr. 5.
Telefon: 0268/42.04.37.
Specializări: Management; Contabilitate și informatică de gestiune.
Forme de învățământ: ZI, FR, ID.
E-mail: ushmbv@spiruharet.ro

● FACULTATEA DE ȘTIINȚE JURIDICE ȘI ADMINISTRATIVE

Adresa: Brașov, str. Turnului nr. 5.
Telefon: 0268/42.04.37.
Specializări: Administrație publică; Drept.
Forme de învățământ: ZI, FR, ID.
E-mail:ushsabv@spiruharet.ro

● FACULTATEA DE PSIHOLOGIE-PEDAGOGIE

Adresa: Brașov, str. Turnului nr. 5.
Telefon: 0268/42.04.37.
Specializarea: Psihologie-Pedagogie.
Forme de învățământ: ZI.
E-mail: ushppbv@spiruharet.ro

CRAIOVA

● FACULTATEA DE CONTABILITATE ȘI FINANȚE

Adresa: Craiova, str. Brazda lui Novac nr. 4.
Telefon: 0251/ 59.82.65.
Specializări: Contabilitate și informatică de gestiune; Finanțe și bănci.
Forme de învățământ: ZI, FR, ID.
E-mail:ushcfer@spiruharet.ro

● FACULTATEA DE DREPT

Adresa: Craiova, str. Brazda lui Novac nr. 4.
Telefon: 0251/ 59.82.65.
Specializarea: Drept.
Forme de învățământ: ZI, FR, ID.
E-mail:ushdcr@spiruharet.ro

CÂMPULUNG - MUSCEL

● FACULTATEA DE CONTABILITATE ȘI FINANȚE

Adresa: Câmpulung-Muscel, str. Traian nr. 233.
Telefon: 0248/ 51.22.84
Specializări: Contabilitate și informatică de gestiune; Finanțe și bănci
Forme de învățământ: ZI, FR, ID.
E-mail:ush_conta@spiruharet.ro

RÂMNICU-VÂLCEA

● FACULTATEA DE DREPT

Adresa: Râmnicu-Vâlcea, B-dul General Praporgescu nr. 22.
Telefon: 0250/ 73.30.74.
Specializarea: Drept.
Forme de învățământ: ZI, FR, ID.
E-mail: ushdvl@spiruharet.ro

● FACULTATEA DE CONTABILITATE ȘI FINANȚE

Adresa: Râmnicu-Vâlcea, B-dul General Praporgescu nr. 22.
Telefon: 0250/ 73.30.74.
Specializări: Contabilitate și informatică de gestiune; Finanțe și bănci.
Forme de învățământ: ZI, FR, ID.
E-mail:ushcvl@spiruharet.ro

Informații suplimentare la Rectoratul Universității

Telefoane: 314.99.31;
312.00.36; 312.19.99
E-mail: info@spiruharet.ro
Internet: www.spiruharet.ro
Centrala telefonică:
314.00.75; 314.00.76;
314.39.00.

ÎNSCRIERILE

pentru candidații, posesori de diplomă de bacalaureat sau de adeverință eliberată de liceu, pentru absolvenții care au promovat examenul de bacalaureat în anul 2004, au loc zilnic, între orele 8-16, la sediul central al Universității *Spiru Haret* din București, str. Ion Ghica nr. 13, Sectorul 3, la sediile facultăților din București, Constanța, Brașov, Craiova, Râmnicu-Vâlcea, Câmpulung-Muscel, Blaj și la Centrele pentru învățământ la distanță ale Universității *Spiru Haret* din țară.

Centrele teritoriale pentru învățământ la distanță

• BUCUREȘTI

Str. Ion Ghica nr. 13;
Tel: (021) 3121150

• ALBA IULIA

Str. Mihai Viteazul nr.31;
Tel: (0258) 832199

• ALEXANDRIA

Str. Av. Al. Colfescu nr.18-20;
Tel: (0247) 421006

• BACĂU

Str. Mioriței nr. 76;
Tel: (0234) 206243

• BISTRIȚA NĂSĂUD

Str. V. Conta nr.1;
Tel: (0263) 212675

• BLAJ

Str. T. Vladimirescu nr.80;
Tel: (0258) 711231

• BOTOȘANI

Str. I.I.C. Brătianu nr. 69
Tel: (0231) 512132

• BRAȘOV

Str. Turnului nr.5;
Tel: (0268) 420437

• CĂLĂRAȘI

Str. Eroilor nr.36;
Tel: (0242) 312343

• CÂMPULUNG-MUSCEL

Str. Traian nr.233;
Tel: (0248) 512284

• CLUJ-NAPOCA

Bd. Titulescu nr.36;
Tel: (0264) 547667

• CONSTANȚA

Str. Unirii nr. 32-34;
Tel: (0241) 545015

• CRAIOVA

Str. Brazda lui Novac nr.4;
Tel: (0251) 599282

• DEVA

Str. 22 Decembrie nr.37/A;
Tel: (0254) 213915

• DROBETA TURNU-SEVERIN

Str. Carol I nr.6;
Tel: (0252) 324728

• FOCȘANI

Str. Cezar Bolliac nr. 15
Tel: (0237) 215659

• GIURGIU

Str. 23 August nr. 9;
Tel: (0246) 215401

• IAȘI

Bd. Carol I nr. 8
Tel: (0232)410561

• ORADEA

Str. Roman Ciorogariu nr. 18
Tel: (0259) 430944

• PLOIEȘTI

Bd. Independenței nr.8;
Tel: (0244) 595953

• RÂMNICU-VÂLCEA

Bd. Grl. Praporgescu nr.22;
Tel: (0250) 733074

• REȘIȚA

Bd. Alexandru Ioan Cuza nr.7;
Tel: (0255) 215847

• SATU MARE

Str. 1 Decembrie 1918 nr.2;
Tel: (0261) 711775

• SIGHETUL MARMAȚIEI

Str. Mihai Viteazul nr.14;
Tel: (0262) 316766

• SLATINA

Str. Nicolae Bălcescu nr.8;
Tel: (0249) 424710

• SLOBOZIA

Str. Matei Basarab nr.F2;
Tel: (0243) 236710

• SUCEAVA

Str. G. Enescu nr. 16;
Tel: (0230) 522393

• TÂRGU-JIU

Str. Unirii nr.29;
Tel: (0253) 213517

• VASLUI

Str. Mihail Kogălniceanu nr. 19
Tel: (0235) 361854

• ZALĂU

Str. Unirii nr.1;
Tel: (0260) 612598

• CHIȘINĂU - Republica Moldova

Str. Sfatul Țării nr. 18
Tel: 069172668; 726601

În Palatul Învățământului, Științei și Culturii (imaginea în pag. 3), ca și în edificiile mai jos prezentate, se desfășoară cursurile, seminariile, orele de laborator și de practică, precum și activitățile recreative ale studenților Universității *Spiru Haret* din București și din alte orașe.

Clădire în proprietate,
Șoseaua Berceni nr. 24

Clădire în proprietate,
B-dul Basarabia nr. 256

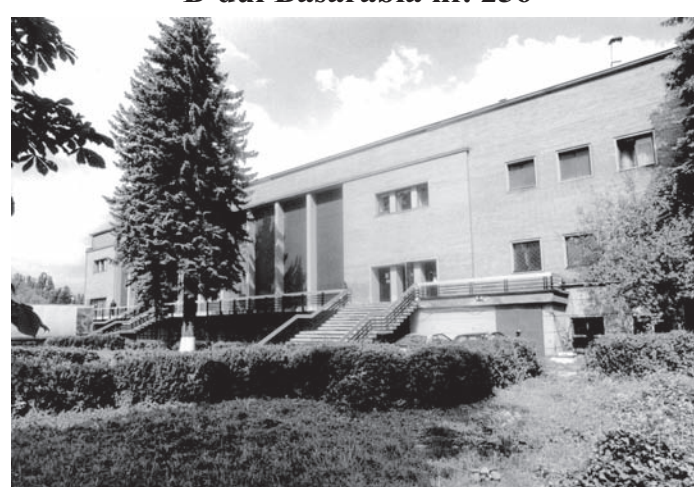
Clădire în proprietate,
Splaiul Independenței nr. 313

Clădire în proprietate,
B-dul Energeticienilor nr. 9-11

Clădire în proprietate,
Strada Mașina de Pâine nr. 47

Clădire în proprietate,
Strada Turnului nr. 5, Brașov

Clădire în proprietate,
Strada Traian nr. 233, Câmpulung-Muscel

Clădire în proprietate,
B-dul General Praporgescu nr. 22,
Râmnicu-Vâlcea

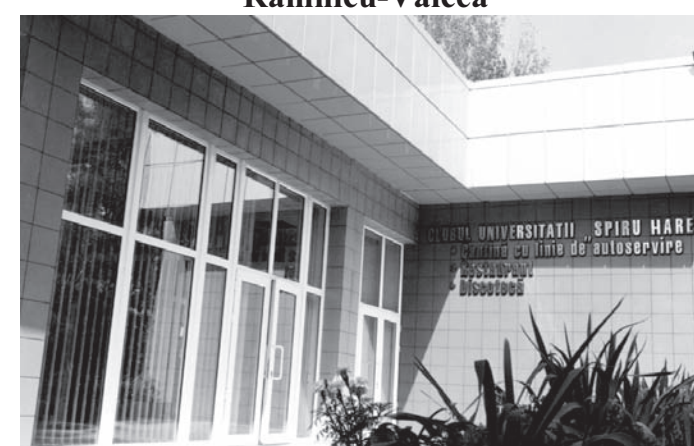
Clădire în proprietate,
Strada Unirii nr. 32-34, Constanța

Clădire în proprietate,
Strada Tudor Vladimirescu nr. 80, Blaj

Clădire în proprietate,
Strada Brazda lui Novac nr. 4, Craiova

Clubul Universității, clădire în proprietate,
B-dul Metalurgiei nr. 87

În sala de curs, în laboratorul de informatică și într-un moment de destindere pe terenul de sport

Sesiuni științifice ale cadrelor didactice de la Universitatea Spiru Haret

La Facultatea de Filosofie și Jurnalism

Întâmplarea face ca în ajunul recente sesiuni științifice a Facultății de Filosofie și Jurnalism să fi luat cunoștință de proiectul legii privind asigurarea calității în educație. Din perspectiva acestui act normativ, calitatea de ansamblu a activității din învățământul superior poate fi asigurată numai în strânsă legătură cu cercetarea științifică, izvor al capacității de autoperfecționare, dimensiune esențială a universității moderne. De aceea, proiectul societății viitorului, ca *societate a cunoașterii*, identifică în instituția universitară un punct esențial de sprijin, preconizând ca, pe la jumătatea acestui secol, circa 80 la sută dintre membrii societății să fie absolvenți ai învățământului superior.

Tocmai acest adevăr fundamental a ieșit pregnant în evidență la recenta sesiune științifică anuală a Facultății de Filosofie și Jurnalism. Cele 20 de comunicări științifice prezentate cu acest prilej au fost organizate în două secțiuni: 1- **Problematika omului în filosofia contemporană** (moderatori: prof. univ. dr. Ioan N. ROȘCA și prof. univ. dr. Ion TUDOSESCU); 2- **Teoria opiniilor, adevărul și calitatea comunicării** (moderatori: prof. univ. dr. Acsinte DOBRE și conf. univ. dr. Valeriu RĂPEANU). Și fiecare dintre comunicările prezentate și dezbătute a ilustrat, în variante și măsuri diferite, dar cu o remarcabilă forță de convingere, un adevăr fundamental: în conținutul și structura activității din facultatea amintită, demersul educațional cu cercetarea științifică și cu actul cultural având semnificații naționale se îngemănează și se determină creator. Iar un asemenea focar iradiant de spiritualitate este întreținut printr-un continuu efort de analiză și autoanaliză, prin transformarea facultății într-un autentic **laborator de creație**.

Am fost prezent, mai întâi, la lucrările primei secțiuni și pot depune mărturie că cele două lucrări, prezentate în deschidere, respectiv *Problematika omului contemporan*, de prof. univ. dr. Ion TUDOSESCU, și *Conceptul de om natural și semnificațiile lui actuale*, de prof. univ. dr. Ioan N. ROȘCA, s-au constituit într-un etalon valoric la care au fost chemate, ca de o voce lăuntrică, să se raporteze toate comunicările și dezbaterile ulterioare din această secțiune. Mi-a reținut cu deosebire atenția **arta de a utiliza citatul** din opera celor mai reprezentativi cugetători clasici și moderni; citatul în multiplele sale ipostaze, de afirmație concludivă, de negație a unor opinii anterioare, dar și citatul în ipostază de interogație a sinelui în fața marilor probleme ale omului contemporan. Înșiși conceptul de *om natural* dobândește semnificația unei probleme cu numeroase implicații din perspectiva faptului că îndepărtarea noastră de natură echivalează deopotrivă cu o premisă a creației în planul civilizației, dar și cu o proprie înstrăinare. Contradicție, paradox sau dilemă din care suntem, poate, predestinați să nu putem ieși decât prin cea mai înaltă formă de credință, de rugăciune care e **munca** – propriul, oricât de modest, aport de creație. Aici este, poate, punctul de răscruce, „nodul gordian” al problematicei omului contemporan, în neîntreruptele ei schimbări. Și tot de aici derivă, poate, plenitudinea condiției omului ca ființă problematică și problematizatoare, veșnic neliniștită și nemulțumită de sine. Îndeosebi prin fondul lor preponderent interogativ, prin invitația lor la reflecția profundă, comunicarea prof. univ. dr. Ion

TUDOSESCU s-a constituit într-o magistrală definire contemporană a omului, iar cea prezentată de prof. univ. dr. Ioan N. ROȘCA, într-o pledoarie pentru cultivarea umanului în acord cu vocația perfectibilității. A fost o sărbătoare a spiritului să asisti, din această perspectivă, la modul cum *Problematika ideologiei în filosofia contemporană* (lector univ. drd. Sergiu BĂLAN) sau *Abordări contemporane ale filosofiei medievale* (lector univ. drd. Loredana BOȘCA) urcau, într-o spirală a determinărilor valorice, până la *Credință și cunoaștere în gândirea lui Kierkegaard* (lector univ. drd. Dragoș POPESCU), la *Creația culturală ca esență a omului în gândirea lui Lucian Blaga* (lector univ. drd. Ilie PINTEA), la *Conceptul de homo religiosus la Mircea Eliade* (lector univ. dr. Mircea ITU), în contextul unor *Tendințe actuale în estetica fenomenologică* (masterand Sorin BĂSTUREA).

Deși au fost mai diferențiate tematic, comunicările din secțiunea a doua (**Teoria opiniilor, adevărul și calitatea comunicării**) s-au regăsit sub raportul seriozității de abordare și al concluziilor metodologice cu aplicabilitate imediată în pregătirea viitorilor specialiști din știința și arta comunicării. Frecventa raportare a problematicei la principiile și exigențele gândirii logice a contribuit la delimitarea riguroasă între adevăr și eroare, între demersul ziaristic de substanță și cel formal, evaziv și neconcludent, între ținuta profesionistului autentic și improvizatorul de ocazie din mass-media, între demersul moral, amoral sau imoral al agentului de comunicare. Din această perspectivă, însăși formularea tematicii comunicărilor este relevantă: *Relativismul epistemologic radical-obstacol în cunoaștere și comunicare* (prof. univ. dr. Acsinte DOBRE), *Logica acceptării în teoria intuiționistă a demonstrației* (prof. univ. dr. Cornel POPA), *Modalitate și decizie în sistemele logice* (lector univ. drd. Gabriel ILIESCU), *Logică și gramatică în viziunea lui Lazăr Săineanu* (lector univ. drd. Aurel CAZACU), *Interpretarea contrafactualilor prin semantica lumilor posibile* (preparator univ. drd. Dragoș BĂGU), *Încercări de axiomatizare a monadologiei leibniziene* (preparator univ. Delia ȘERBESCU) au configurat o perspectivă de la înălțimea căreia concluziile sau ipotezele de lucru, avansate în comunicările ulterioare, au câștigat în relevanță și, am adăuga, în tentația de verificare axiologică. Asemenea comunicări au fost: *Propagandă și dezinformare în anii celui de-al doilea război mondial* (conf. univ. dr. Valeriu RĂPEANU), *Statutul jurnalismului în România* (conf. univ. dr. Sultana CRAIA), *Costuri și prețuri de producție spirituală în*

beletristică și în mass-media (conf. univ. dr. Lucian CHIȘU), *Despre obiectivitatea agenților de presă private din România* (conf. univ. dr. Pamfil NICHIȚELEA), *Impostura în presă. Seducție și agresivitate mediatică* (asist. univ. dr. Grațiana POPESCU), *Aspecte erotice în publicitatea românească* (lector univ. drd. Sofia GEORGESCU).

Demn de reținut este și faptul că raporturile de complementaritate dintre comunicările prezentate au fost precizate, evidențiate sau, după caz, corectate prin dezbaterile la care a fost supusă fiecare temă. Clarificările aduse cu acest prilej se alcătuiesc asemenea unui atribut valoric suplimentar al sesiunii științifice, chiar dacă unele dintre intervențiile de substanță din dezbateri, precum cele ale prof. univ. dr. Cornel POPA, prof. univ. dr. Acsinte DOBRE, conf. univ. dr. Sultana CRAIA, nu întodeauna au fost atent urmărite în finalitatea lor logică și axiologică. Astfel, de pildă, la un moment dat, într-o interesantă intervenție a conf. univ. dr. Lucian Chișu, s-a făcut afirmația, peste care s-a trecut prea ușor, cum că între 30 Decembrie 1947 și 22 Decembrie 1989, în România n-au existat ziaristi, ci numai activiști. Dacă afirmația ar fi adevărată, ar rămâne în afara explicației logice, reale, multe dintre aspectele înfățișate ca certitudini în chiar amintita sesiune științifică. De pildă, imensa majoritate a ziaristilor din presa de după 22 Decembrie 1989 au fost dintre cei care au lucrat în respectivelor domenii și înaintea acestei zile. Fără însușirile profesionale adecvate, între care și experiența redacțională, cum ar fi putut deveni, peste noaptea, ceea ce n-au fost niciodată în etapa precedentă, atât ziaristi, cât și mijloacele postdecembriste de informare în masă? Cum s-ar mai putea explica faptul că, decenii de-a rândul, posturi de radio anticomuniste, precum *Europa Liberă*, *Vocea Americii*, *Deutsche Welle* ș.a., preluau întregi articole critice din presa românească a vremii și le comentau net favorabil? În realitate, tocmai interpretările abuzive, precum cea amintită mai sus, produc disfuncții în demersul analiștilor, le diminuează perspectiva și-i fac insensibili la liniile fine, dar organice (chiar dacă sunt contradictorii) de continuitate care, fie că vrem sau nu, au existat și vor exista întodeauna în ansamblul vieții sociale, culturale, economice ș.a.m.d.

Din fericire, inclusiv asemenea abateri de la linia adevărului pledează în favoarea sesiunilor științifice universitare ca laboratoare de cercetare, în cuprinsul cărora chiar și afirmațiile cele mai ritoase au șansa purificării prin reflecție.

Mihai IORDĂNESCU

La Facultățile: • Management Financiar-Contabil • Marketing și Comerț Exterior • Finanțe și Bănci

Concepută ca o componentă intrinsecă a procesului didactic încă de la înființarea Universității *Spiru Haret*, cercetarea științifică a dobândit, în decursul anilor, dreptul la tradiție, beneficiind de structuri special constituite, în interiorul cărora cadrele didactice desfășoară, pe baza unor programe bine definite, o laborioasă activitate.

În asemenea parametrii se circumscrie și recenta Sesiune științifică a cadrelor didactice de la **Facultățile de Management Financiar-Contabil, Marketing și Comerț Exterior, Finanțe și Bănci**, desfășurată în ambianța oferită de Amfiteatrul Studio din Palatul Învățământului, Științei și Culturii, care și-a propus să definească stadiul realizării economiei de piață funcționale în România, să descifreze mecanismele care ar putea să-i confere viabilitate. Caracterul multidisciplinar, ineditul unor abordări și opinii, consistența și rigoarea celor șapte comunicări susținute în plenu sesiunii, precum și ale celor peste 100 de lucrări prezentate în patru secțiuni – *Probleme teoretice ale dezvoltării durabile și competitive*, *Mecanisme financiare ale dezvoltării eficiente a economiei naționale*, *Relațiile economice externe – factor al creșterii economice în etapa actuală*, *Perfecționarea sistemului informațional-contabil în perspectiva integrării europene* – au fost asigurate încă din etapa organizării, lucrările beneficiind de participarea unor remarcabili cercetători din cunoscute institute de specialitate – Centrul de Economia Industriei și Serviciilor, Institutul de Prognostic Economic, Institutul de Cercetări Științifice în Domeniul Muncii și Protecției Sociale, de la Academia de Studii Economice, de la Institutul de Economie Agrară al Academiei Române, de la Universitatea „Nicolae Titulescu” ș.a.

Deschizând lucrările sesiunii științifice, prof. univ. dr. Constantin MECU, prorector, a transmis participanților la dezbateri un cordial mesaj de bun venit și urări de succes din partea rectorului Universității *Spiru Haret*, prof. univ. dr. Aurelian BONDREA, și a evocat virtuțile celei mai puternice instituții de învățământ superior particular, între care o relevanță aparte o are cercetarea științifică desfășurată în cadrul facultăților, a catedrelor, precum și al institutelor de cercetare ale *Fundației Române de Măine*. Domnia sa a subliniat faptul că tema propusă deschide un câmp generos de cercetare cu atât mai mult cu cât ne aflăm în fața unui proces de tranziție, iar obținerea statutului de economie de piață funcțională impune evaluări lucide, pe bază de calcule, pentru a se putea ajunge la parametrii care definesc economia competitivă, elementul-cheie în realizarea integrării europene.

O demonstrație convingătoare asupra nevoii de creștere a competitivității economiei românești a fost realizată de prof. univ. dr. Corneliu RUSSU, de la Centrul de Economia Industriei și Serviciilor, în comunicarea intitulată *Perspective strategice de industrializare a României*. Punând în evidență faptul că după 1990 a avut loc nu numai o contracție teribilă a

activității industriale, ci și o înrăutățire severă a parametrilor de competitivitate, vorbitorul a subliniat șansele acestor parametri – creșterea economică susținută, predominanța sectorului privat, evoluția constantă a întreprinderilor mici și mijlocii, înființarea parcurilor tehnologice și științifice, colaborarea între firme industriale și universități, valorificarea oportunităților de export, precum și punctele slabe – ritmul lent al restructurării, mediul de afaceri neatractiv, instabilitatea legislativă, capacitatea redusă de aplicare a acquis-ului comunitar etc.

Analiza dintr-o perspectivă comparativă a adâncit caracterul interdisciplinar, abordarea fiecărui subiect inclusiv într-o manieră prospectivă. Această manieră s-a regăsit în comunicarea științifică susținută de prof. univ. dr. Gheorghe RĂBOACA, de la Facultatea de Marketing și Comerț Exterior, care a prezentat *Noul model demografic și implicațiile acestuia*. Exprmându-și îngrijorarea că nu sunt indicii care să ateste faptul că tendința de scădere a populației în România ar putea fi întreruptă, pe baza unui studiu efectuat în județul Vâlcea, autorul a configurat evoluția demografică din mediul rural în raport cu mediul urban, stadiul trecerii la noul model demografic, a cărui esență constă în susținerea cheltuielilor demografice de către familie.

Aceeași exigență a caracterizat comunicarea *Corelația șomaj – ocuparea forței de muncă în România*, prezentată de cercetător științific principal I, dr. Silvia CIUCA, director al Institutului de Cercetări Științifice în Domeniul Muncii și Protecției Sociale, care s-a referit pe larg la metodologiile aplicate în țara noastră, la legătura dintre alocarea forței de muncă și creșterea productivității muncii, la implicațiile faptului controversat că rata șomajului în România, paradoxal, este mai mică decât în U.E., la structura ocupării pe sectoare față de țările membre ale U.E. La noi, ocuparea cea mai mare a forței de muncă fiind în agricultură – 43%, iar în industrie – 26%, faptul ca atare oferind un model atipic pentru acest indicator. Surprinzător, deseori, politicile sociale împing la nonactivitate, șomajul nefiind o stare a tranziției, ci datorându-se fluxului populației direct spre inactivitate.

Gradul înalt de implicare a cadrelor didactice în abordarea unor teme noi, în elaborarea unor studii complexe vizând factorii ce concură la făurirea economiei de piață funcțională, competitivă și durabilă, la structurarea unor strategii, la identificarea unor soluții eficiente care să favorizeze costuri suportabile a pus în evidență rigoarea științifică și conduita celor care au susținut asemenea comunicări, atât în plenu sesiunii științifice, cât și în secțiunile acesteia. Un subiect de talia celui care a tratat *Marketingul în era digitală*, susținut de conf. univ. dr. Manuela EPURE, decanul Facultății de Marketing și Comerț Exterior, a oferit participanților o bogăție de informații privind schimbările care conduc la economia digitală – de la asimetria informației la democratizarea acesteia, de la mărfuri pentru elite la mărfuri pentru

oricine, de la „fabrică și vând” la „simt și răspund”, de la economie locală la economie globală, de la economia beneficiilor scăzute la economia beneficiilor ridicate etc. –, toate acestea generând un viu interes.

Argumentul valorii care a dominat lucrările acestei Sesiuni științifice s-a relevat chiar din titlul unor comunicări, așa cum a fost *Moneda unică europeană și implicațiile ei economice*, prezentată de prof. univ. dr. Gheorghe PISTOL, decanul Facultății de Finanțe și Bănci, prin care a accentuat avantajele acesteia – reducerea costurilor de tranzacționare, a incertitudinii ratelor de schimb, transparența prețurilor, piețe financiare profunde, o mare stabilitate monetară, dar și dezavantajele – costurile ridicate ale conversiei, a sistemului informațional, centralizarea excesivă a puterii decizionale, țările mici și mijlocii rămânând la periferia acestui pol, prin absența unor organisme de control, a unei trezorerii etc.

În comunicarea *Modalități de măsurare a performanței macroeconomice. Evaluarea performanței României comparativ cu U.E.*, prezentată ușor polemic, lector univ. dr. Cristina BARNĂ s-a referit la indicele de sărăcie al României, de neconfort, care acordă o importanță egală inflației și șomajului, la indicele de impopularitate, precum și la indicele de stabilizare. În legătură cu performanța economică a U.E., cu angajamentul acesteia de a se transforma cea mai competitivă și dinamică economie din lume, pe termen mediu el nu s-a împlinit. Rămâne întrebarea, deloc retorică: va reuși U.E. să devină lider mondial până în 2010?

Efortul de a se ajunge la conturarea unor posibile căi și soluții pentru problemele ridicate a străbătut cu pregnanță dezbaterile. S-au făcut trimiteri la rolul cercetării care poate ocupa un plan relevant prin stimularea și dezvoltarea centrelor de excelență, prin trecerea la modelul european de carieră științifică, prin intensificarea cercetării de firmă și a cofinanțării, prin intensificarea participării României la Programul de Cercetare 6, precum și prin extinderea a parcurilor tehnologice și științifice, care implică activitatea unor cadre didactice și cercetători cu abilități manageriale.

Participanții la lucrările Sesiunii științifice au fost onorați de prezența remarcabilului analist Clifford SCHECTER, consultant în Afaceri Politice și Comerciale din SUA, care a prezentat aspecte inedite manageriale și de marketing privind procesul electoral din perspectiva unui candidat. Întrebările au nuanțat intervenția reputatului analist american.

Dezbaterile Sesiunii științifice au continuat în cadrul celor patru secțiuni, fluxul de idei și experiențe devenind și mai consistent. Deși lucrările acestei sesiuni n-au excelat prin amplasarea numărului de participanți, totuși, ele s-au impus prin bogăția informațiilor, pertinenta observațiilor, prin diversitatea soluțiilor conturate, calitatea și valoarea reprezentând punctele de referință ale dezbaterilor.

Adela DEAC

expunere, de astă dată cu caracter concludiv, despre însemnătatea actuală a criminologiei în lume și despre necesitatea ca juriștii să-i consacre reflecții substanțiale.

În încheiere întâlnirii, doamna conf. univ. dr. **Ortansa Brezeanu**, din partea Facultății de Drept, a mulțumit înalțului oaspete pentru expunerea făcută studenților, dintre care un număr important își pregătesc lucrarea de licență pe o temă din domeniul criminologiei. L-a asigurat pe savant de stima ce-i poartă întregul corp profesoral al Facultății de Drept și a subliniat faptul că aici se află în pregătire un master ce va fi urmat și de un doctorat în domeniul criminologiei. Anticipând ziua de 4 iunie, ziua de naștere a savantului canadian, doamna Ortansa Brezeanu i-a adresat tradiționalul „La mulți ani!”, în aplauzele întregii asistențe din Aula Magna a Facultății de Drept de la Universitatea *Spiru Haret*.

Mihai IORDĂNESCU

Renumitul savant canadian, prof. Denis Szabo, a conferențiat în Aula Magna a Facultății de Drept

Deschiderea tot mai amplă, spre țară și spre lume, a *Fundației Române de Măine* și a Universității *Spiru Haret* le-a sporit neconcentrat prestigiu și le-a consacrat ca instituții de referință în promovarea valorilor învățământului, științei și culturii naționale. Urmare a prestigiului ei intern și internațional, ca cea mai mare instituție particulară de învățământ superior din România, Universitatea *Spiru Haret* este frecvent vizitată de numeroase personalități ale vieții academice, științifice și culturale din țară și străinătate. O recentă vizită de acest gen a fost cea efectuată de profesorul universitar emerit **Denis Szabo**, reputat criminolog și sociolog canadian, președintele onorific al Societății Internaționale de Criminologie și al Asociației Internaționale a Criminologilor de limbă franceză.

Prin bunăvoința d-rei asist. univ. drd. Aura Constantinescu am aflat că savantul de prestigiu **Denis Szabo** s-a născut la 4 iunie 1929 la Budapesta. După absolvirea unei școli militare începe, în anul 1947, studii superioare la Institutul de Sociologie al Universității din Budapesta, pe care le întrerupe în 1949, când părăsește țara natală și se stabilește în Belgia, unde își

continuă studiile la Facultatea de Științe Politice și Sociale a Universității din Louvain. Debutează în activitatea profesională ca asistent în sociologie la Universitatea din Louvain (1951-1956), după care predă sociologia în Universitățile catolice din Paris și Lyon, iar între anii 1954-1958 este și membru al grupei de sociologie criminală la Centrul Național de Cercetări Sociologice din Franța. În 1956 își susține teza de doctorat cu titlul „Crime și orașe” pe care apoi o publică la Paris, iar în 1958 finalizează o nouă lucrare („Incestul la Paris”). Aceste două lucrări marchează începutul conversiei sociologului spre criminologie. Tot în anul 1958 primește invitația de a preda la Facultatea de Științe Sociale, Economice și Politice a Universității din Montreal, unde rămâne definitiv.

Formațiunea criminologică pe care o crează la Universitatea din Montreal își afirmă originalitatea până la treapta unui veritabil model: Modelul Quebec. El reprezintă o sinteză între modelul american, impregnat de sociologie, și modelul european care include dreptul penal, psihiatria, psihologia și sociologia. Din inițiativa profesorului Denis Szabo, modelul este instituționalizat prin înființarea Departamentului de criminologie,

devenit în anul 1970 Școala de Criminologie, dotată cu o componentă puternică de cercetare în care cooperează echipe mixte de specialiști. În această școală s-au format, până azi, 3500 de criminologi. La această prestigioasă școală din Montreal au avut șansa de a se pregăti, ca bursieri Ford, și tineri specialiști români de la Institutul de Cercetări Juridice. Drept urmare, în 1970, studiul criminologiei este reintrodus în facultățile de drept din România și această disciplină revine astfel în actualitate. Și alte inițiative științifice ale profesorului Denis Szabo se impun atenției generale, între care înființarea Centrului Internațional de Criminologie Comparată, cu un rol determinant în promovarea cercetărilor comparatiste pe plan mondial.

Originalitatea gândirii științifice a profesorului Denis Szabo are ca suport numeroase lucrări de referință: *Criminologie comparată* (1973), *Criminologia și politica penală* (1974), *Știința și crima* (1986), *De la antropologie la criminologie comparată* (1993), *Tratat de criminologie empirică* (1994), ș.a., cărora li se alătură mai multe studii consacrate terorismului, asupra pericolului căruia atrage atenția încă de acum un sfert de secol. Cu o pasiune remarcabilă, profesorul Denis Szabo se dedică și activității

publicistice, căreia îi consacră 15 lucrări și peste 100 de articole, traduse în 6 limbi. Este fondatorul revistei *Criminologie* din Montreal și director fondator al publicației *Acta Criminologica*. De asemenea, face parte din colegiul de redacție și este colaborator al mai multor publicații din Geneva, New York, Bruxelles, Lyon, Paris, Louvain, Londra, Chicago, Ottawa ș.a.

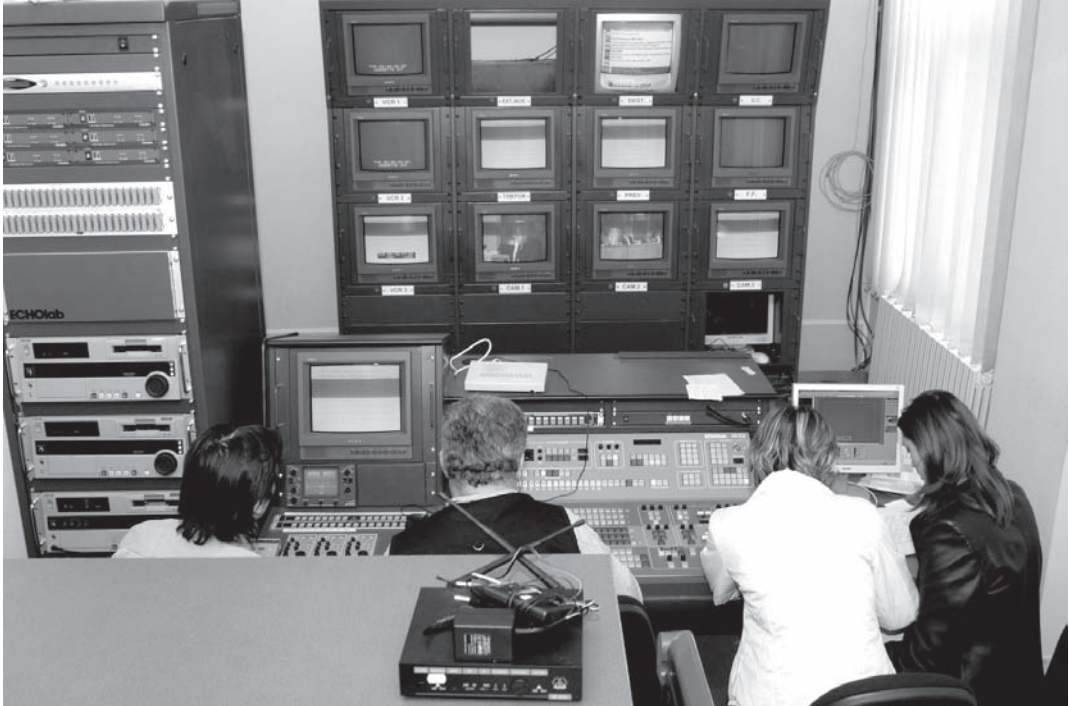
În Aula Magna a Facultății de Drept de la Universitatea *Spiru Haret*, profesorul Denis Szabo a conferențiat despre *Criminologia în Europa și America: diferențe culturale*. În deschiderea conferinței, prof. univ. dr. Rodica Stănoiu, șefa Catedrei de Drept public de la Universitatea *Spiru Haret*, a elogiat personalitatea savantului canadian, căruia îi datorează destinul științific mulți specialiști, între care s-a numărat și vorbitorul, și cu sprijinul căruia astăzi se organizează la București cursuri internaționale de criminologie. Profesorul Denis Szabo a mulțumit pentru aceste elogi și pentru primirea sărbătorească ce i s-a făcut la Universitatea *Spiru Haret*. După care și-a început conferința, rostită în limba franceză și constituită din patru părți: Contextul socio-cultural și moral al discursului criminologic; Virtuțile și serviciile criminologiei; Programele de învățământ și de

formare profesională a criminologilor; Lecțiile Americii de Nord. În încheiere, profesorul Denis Szabo a spus: „*Importanța culturilor este determinantă: nu le schimbăm ca pe cămăși. De unde eternul reînceput al luptei pentru om și justiție. Cea mai subtilă stratagemă a diavolului este de a ne face să ne îndoim de existența sa, spunea deja filosoful Kolakowski. Grija pentru apărarea omului, a drepturilor și a demnității sale rămâne mereu în actualitate.*”

Conferința profesorului canadian a fost implicat un curs-dezbateri, de înaltă ținută universitară, cu demonstrații la tablă, punctate succesiv de scurte dar relevante dialoguri cu studenții din asistență, cu invocarea unor etape din istoria universală, semnificative pentru relieful unei anumite idei de specialitate sau de cultură generală. Sobrietatea expunerii era adesea sublimată într-un umor de bună calitate, fapt care le conferea ideilor un relief umor, iar disciplina de criminologie își întărea astfel statutul de sinteză științifică și culturală. Acest curs-dezbateri s-a încheiat prin întrebări adresate de astă dată din partea studenților. Răspunsul la întrebarea **Doinei Drăniceanu** din anul al II-lea al Facultății de Drept, despre premisele care l-au condus pe autor la construirea modelelor sale criminologice, a prilejuit din partea profesorului o nouă

Clădire, în proprietate, situată în Șoseaua Berceni nr. 24, în care Televiziunea *România de Măine* funcționează cu mai multe studiouri pentru emisie, între care și Amfiteatrul Studio, cu 700 de locuri. Recent, a fost dat în folosință al doilea Amfiteatru Studio al tvRM, cu 300 de locuri, care funcționează în Palatul Învățământului, Științei și Culturii, din str. Ion Ghica nr. 13. În imaginile din dreapta, aspecte din acest studio.

ÎN ACEASTĂ SĂPTĂMÂNĂ LA tvRM:

- Zilnic, la ora 18:05, informații complete în emisiunea:
Admiterea la Universitatea Spiru Haret
- De luni până vineri, la ora 21, emisiunea
Academica

- Sâmbătă, ora 17: Trăiește-ți arta!
- Sâmbătă, ora 21: Film artistic românesc. *Noiembrie, ultimul bal.*
- Sâmbătă, ora 23: Calea succesului
- Duminică, ora 9: Credință și viață
- Duminică, ora 10: Planeta copiilor.
- Duminică, ora 16: Cafeneaua literară și artistică. *Marele București*
- Duminică, ora 19: Teleenciclopedia valorilor românești
- Duminică, ora 21: Teatru TV: *Nuca de cocos*

Programul

Televiziunii România de Măine (tvRM)

LUNI
31 mai 2004

- 6:00 Săptămâna internă
- 6:30 Gimnastica de înviorare / Knock out
- 7:00 La sfat cu medicul
- 7:30 Camera 008. „Presa pe diagonală”, informații utile, interviuri, muzică. Realizator: Alexandru Ganci
- 9:20 Admiterea 2004 la Universitatea Spiru Haret
- 9:53 Știri tvRM
- 10:00 Club internațional: Italia (II)
- 11:00 Meridiane sportive. Fragmente din diverse sporturi din actualitatea sportivă internă și internațională. Emisiune de Mugur Popovici
- 11:30 Licenți la porțile Universității Spiru Haret. Vis de adolescent. Invitată: Georgiana Tudor, elevă a Colegiului Național „Mihai Eminescu” din București (Și visele ei se pot împlini datorită Universității Spiru Haret la care este candidată). Emisiune de Alina Motoc și Mugur Popovici.
- 12:00 Admiterea la Universitatea Spiru Haret
- 12:30 Resursele umane ale României în perspectiva integrării europene
- 13:30 Calea succesului: Alexandru Mironov. Emisiune de Violeta Screciu
- 14:00 Știri tvRM
- 14:05 Film serial. Arsene Lupin, ep. I
- 15:05 Un cântec pentru inima ta
- 15:30 Admiterea la Universitatea Spiru Haret
- 16:00 Preluare Deutsche Welle. Măine este astăzi – magazin științific. Traducere și dublaj: Mihaela Anastase
- 16:30 Amfitrion Corina Chiriac. (r) Invitată: Lucky Marinescu (II)
- 17:30 Curier juridic
- 18: 00 Știri
- 18:05 Admiterea la Universitatea Spiru Haret
- 18:30 Actualități
- 19:00 Jurnal economic
- 19:15 Ora melomanului. Bijuterii muzicale. Emisiune de Dumitru Cucu
- 20:00 Dincolo de arenă. Valoarea la ea acasă: Admiterea la Universitatea Spiru Haret. Emisiune de Mugur Popovici
- 20:40 Admiterea la Universitatea Spiru Haret
- 21:00 Academica Economic – Realizator: prof.univ.dr. Gheorghe Zaman – Emisiune în direct din Studio-ul Ghica
- 22:00 Alegeri locale 2004
- 23:00 Show –ul de noapte
- 00:00 24 de ore
- 00:30 Admiterea la Universitatea Spiru Haret
- 01:00 Muzică și reluări de emisiuni
- 05:30 Admiterea la Universitatea Spiru Haret

MARȚI
1 iunie 2004

- 6:00 24 ore
- 6:30 Gimnastica de înviorare / Knock out
- 7:00 La sfat cu medicul
- 7:30 Camera 008. „Presa pe diagonală”, informații utile, interviuri, muzică. Realizator: Alexandru Ganci
- 9:20 Admiterea la Universitatea Spiru Haret
- 9:53 Știri tvRM
- 10:00 Motanul încălțat – emisiune pentru copii.
- 11:00 Univers studențesc
- 12:00 Admiterea la Universitatea Spiru Haret
- 12:30 Starea de drept
- 13:20 Concert de Ziua Copilului
- 14:00 Știri tvRM
- 14:05 Film serial. Arsène Lupin, ep. al II-lea
- 15:05 Tinere talente
- 15:30 Admiterea la Universitatea Spiru Haret
- 16:00 Preluare Deutsche Welle. Măine este astăzi – magazin științific.
- 16:30 Amfitrion Corina Chiriac. Invitat: ing. Ioan Danciu
- 17:30 Curier juridic. Prezintă Corneliu Turianu
- 18:00 Știri tvRM
- 18:05 Admiterea la Universitatea Spiru Haret
- 18:30 Actualități
- 19:00 Jurnal economic
- 19:15 Drepturi și obligații europene. Emisiune de Gavrilă Inoan
- 20:00 Fairplay. Fenomenul fotbalistic intern și internațional – analiza la zi. Talk-show pe probleme de actualitate ale sportului. Realizator: Mugur Popovici
- 20:40 Admiterea la Universitatea Spiru Haret
- 21:00 Cafeneaua literară Literatura pentru copii Emisiune realizată de Nicolae Dan Frunteletă
- 22:00 Alegeri locale 2004
- 23:00 Show –ul de noapte. Emisiune în direct, de George Nicolau
- 00:00 24 de ore
- 00:30 Admiterea la Universitatea Spiru Haret
- 01:00 Program muzical și reluări de emisiuni
- 05:30 Admiterea la Universitatea Spiru Haret

MIERCURI
2 iunie 2004

- 6:00 24 ore
- 6:30 Gimnastica de înviorare / Knock out
- 7:00 La sfat cu medicul
- 7:30 Camera 008. „Presa pe diagonală”, informații utile, interviuri, muzică. Realizator: Alexandru Ganci
- 9:20 Admiterea la Universitatea Spiru Haret
- 9:53 Știri tvRM
- 10:00 Cafeneaua literară (r)
- 11:00 Planeta copiilor
- 12:00 Admiterea la Universitatea Spiru Haret
- 12:30 Autografe muzicale
- 13:00 Trăiește-ți arta!
- 14:00 Știri tvRM
- 14:05 Film serial. Arsene Lupin, ep. al III-lea
- 15:05 Muzică italiană
- 15:30 Admiterea la Universitatea Spiru Haret
- 16:00 Preluare Deutsche Welle
- 16:30 Amfiteatrul artelor
- 17:30 Vorbiți, scrieți românește! Emisiune de Valeriu Marinescu
- 18:00 Știri tvRM
- 18:05 Admiterea la Universitatea Spiru Haret
- 18:30 Actualități
- 19:00 Jurnal economic
- 19:15 Licenți la porțile Universității Spiru Haret – Elevi ai Liceului sportiv „Emil Racoviță” din București în vizită la Facultatea de Educație Fizică și Sport din cadrul Universității Spiru Haret
- 19:43 Venezia - film documentar
- 20:40 Admiterea la Universitatea Spiru Haret
- 21:00 Academica: România în lume. Realizator: Nicolae Mardari – Emisiune în direct din Studio-ul Ghica
- 22:00 Alegeri locale 2004
- 23:00 Show –ul de noapte. Emisiune în direct, de George Nicolau
- 00:00 24 de ore
- 00:30 Admiterea la Universitatea Spiru Haret
- 01:00 Muzică și reluări de emisiuni
- 05:30 Admiterea la Universitatea Spiru Haret

JOI
3 iunie 2004

- 6:00 24 ore
- 6:30 Gimnastica de înviorare / Knock out
- 7:00 La sfat cu medicul
- 7:30 Camera 008. „Presa pe diagonală ” informații utile, interviuri, muzică. Realizator: Alexandru Ganci
- 9:20 Admiterea la Universitatea Spiru Haret
- 9:50 Știri tvRM
- 10:00 Film serial
- 11:00 Documentar artistic: Peisaje (II)
- 12:00 Admiterea la Universitatea Spiru Haret
- 12:30 Drepturi și obligații europene (r)
- 13:20 Dincolo de arenă (r)
- 14:00 Știri tvRM
- 14:05 Film serial. Arsene Lupin, ep. al IV–lea
- 15:05 Recitaluri pe scena tvRM
- 15:30 Admiterea la Universitatea Spiru Haret
- 16:00 Preluare Deutsche Welle. Măine este astăzi – magazin științific
- 16:30 Amfitrion Corina Chiriac. Invitat: Victor Oprea, comisar – șef la Direcția de poliție rutieră din Inspectoratul general al poliției române
- 17:30 Curier juridic – prezintă prof.univ.dr. Corneliu Turianu
- 18:00 Știri tvRM
- 18:05 Admiterea la Universitatea Spiru Haret
- 18:30 Actualități
- 19:00 Jurnal economic
- 19:15 Deshide cartea! Emisiune de Alexandru Mironov
- 19:40 Forum IT. Emisiune în direct de Cătălin Grosu
- 20:40 Admiterea la Universitatea Spiru Haret
- 21:00 Academica – Cultură. Realizator: Nicolae Dan Frunteletă
- 22:00 Alegeri locale 2004
- 23:00 Show –ul de noapte
- 00:00 24 de ore
- 00:30 Admiterea la Universitatea Spiru Haret
- 01:00 Muzică și reluări de emisiuni
- 05:30 Admiterea la Universitatea Spiru Haret

VINERI
4 iunie 2004

- 6:00 24 ore
- 6:30 Gimnastica de înviorare / Knock out
- 7:00 La sfat cu medicul
- 7:30 Camera 008. „Presa pe diagonală”, informații utile, interviuri, muzică. Realizator: Alexandru Ganci
- 9:20 Admiterea la Universitatea Spiru Haret
- 9:53 Știri tvRM
- 10:00 Provocarea (concurs) (r)
- 11:00 Documentar artistic
- 12:00 Admiterea la Universitatea Spiru Haret
- 12:30 Videoteca tvRM
- 13:20 Fairplay (r)
- 14:00 Știri tvRM
- 14:05 Film serial. Arsene Lupin, ep. al V-lea
- 15:05 Autografe muzicale
- 15:30 Admiterea la Universitatea Spiru Haret
- 16:00 Preluare Deutsche Welle. Arte 21
- 16:30 Întâlnire cu folclorul. Soliști: Aneta Stan, Liviu Vasiliuc, Maria Cârnecki, Ionuț Fulea, Elisabeta Turcu, Nineta Popa, Maria Dragomiroiu, Nicolae Furdui- Iancu
- 17:00 Lumea de mâine. Realizator: Alexandru Mironov
- 18:00 Știri tvRM
- 18:05 Admiterea la Universitatea Spiru Haret
- 18:30 Actualități
- 19:00 Jurnal economic
- 19:15 Starea de drept. Emisiune de Nicolae Mardari
- 20:10 Ani de liceu: Licenți din Blaj și Brașov – oaspeți ai televiziunii România de Măine și viitori studenți ai Universității Spiru Haret
- 20:40 Admiterea la Universitatea Spiru Haret
- 21:00 Academica – Știința: Grefa de rinichi și de ficat. Emisiune în direct de Cătălin Grosu.
- Transmisie în direct din Studio-ul Ghica
- 22:00 Univers studențesc – Prezentarea Facultății de Medicină Veterinară a Universității Spiru Haret prin cea de a XII-a ediție a Sesiunii de Comunicări Științifice. Emisiune de Mugur Popovici
- 23:00 Îți mai aduci aminte, doamnă? Emisiune de Ionela Prodan (r)
- 00:00 24 de ore
- 00:30 Admiterea la Universitatea Spiru Haret
- 01:00 Muzică și reluări; emisiuni de divertisment
- 05:30 Admiterea la Universitatea Spiru Haret

SÂMBĂȚĂ
5 iunie 2004

- 6:00 24 ore
- 6:30 Gimnastica de înviorare / Knock out
- 7:00 La sfat cu medicul
- 7:30 Camera 008. „Presa pe diagonală”, informații utile, interviuri, muzică. Realizator: Alexandru Ganci
- 9:00 Medicul vă ascultă. Realizator: George Nicolau
- 10:00 Vorbiți, scrieți românește! Emisiune de Valeriu Marinescu (r)
- 10:30 Vrei să construiești? Realizator: Emil Creangă
- 11:00 Școala de sâmbătă
- 12:00 Agricultură, încotro? Emisiune de prof.univ.dr. Constantin Pintilie
- 13:00 Lumea de mâine. Realizator: Alexandru Mironov (r)
- 14:00 Cinepanorama. Emisiune de Eugen Atanasiu

- 15:00 Un cântec pentru inima ta. Emisiune de Dumitru Cucu
- 15:30 Admiterea la Universitatea Spiru Haret
- 16:00 Deschide cartea!
- 16:20 Caleidoscop
- 17:00 Trăiește – ți arta! Invitat: Dan Zamfirescu (II) Emisiune de Marina Roman – Boiangiu
- 18:00 Știri tvRM
- 18:05 Admiterea la Universitatea Spiru Haret
- 18:30 Actualități
- 19:00 Armonii clasice. Emisiune de Mihai Darie
- 19:40 PROVOCAREA – concurs –
- 20:40 Admiterea la Universitatea Spiru Haret
- 21:00 Film artistic românesc – „,Noiembrie, ultimul bal”
- 23:00 Calea succesului. Invitat: Tudor Gheorghe. Emisiune de Violeta Screciu
- 23:30 Săptămâna externă
- 00:00 Film documentar: Războiul din Vietnam (partea I)
- 00:30 Admiterea la Universitatea Spiru Haret
- 01:00 Muzică și reluări emisiuni de divertisment
- 05:30 Admiterea la Universitatea Spiru Haret

DUMINICĂ
6 iunie 2004

- 6:00 Săptămâna externă
- 6:30 Knock out (r)
- 7:00 La sfat cu medicul. Emisiune de Gavrilă Inoan
- 7:30 Camera 008
- 8:00 Ani de liceu (r)
- 9:00 Credință și viață. Emisiune în direct de Sorin Bejan
- 10:00 Planeta copiilor. Concurs între elevii claselor a III-a A și a III-a B de la Școala nr. 280 „Mihail Sebastian” din București. Emisiune de Ștefan Iordache și Mihaela Matei
- 11:00 Knock aut. Realizator: Alexandru Ganci
- 11:30 Imagini inedite
- 12:00 Agricultură, încotro? (r)
- 13:00 Week – end magazin. – Amfitrion Corina Chiriac. Invitată: ing. chimist Elisabeta Iorga – Balansoarul generațiilor
- 16:00 Cafeneaua literară și artistică. Marele București. În dialog: Nicolae Dan Frunteletă, Corneliu Leu, Mircea Micu, Mircea Croitoru, Nicolae Dragoș și Sorin Petre. Emisiune de Vlad Leu
- 17:00 Club internațional. Realizator: Ioana Nitobe
- 18:00 Știri tvRM
- 18:05 Admiterea la Universitatea Spiru Haret
- 18:30 Actualități
- 19:00 Teleenciclopedia valorilor românești. Realizator: Ion Bucheru
- 20:00 Cântecul și casa lui. Emisiune de Ionela Prodan
- 21:00 Teatru TV: „Nuca de cocos” de Marcel Achard, regia Jean Mayer, Franța, 1972
- 22:30 Forum IT. Emisiune de Cătălin Grosu (r)
- 23:30 Săptămâna internă
- 00:00 Program muzical
- 00:30 Admiterea la Universitatea Spiru Haret
- 01:00 Muzică și reluări de emisiuni
- 05:30 Admiterea la Universitatea Spiru Haret

Opinia
națională

Telefoane:
410.39.11 și
410.39.13,
interioare:
116, 122, 105
Fax:
411.33.84

REVISTA OPINIA NAȚIONALĂ ESTE EDITATĂ
DE FUNDAȚIA ROMÂNIA DE MÂINE.

Instituție social - umanistă de cultură, știință și învățământ
Revista se poate procura prin abonament de la toate oficiile poștale din țară. În Catalogul RODIPET, revista se regăsește la poziția 2.256.
Solicitări de abonamente se pot adresa redacției, cu plata prin mandat poștal sau dispoziție de plată pe adresa: *Opinia națională*, Splaiul Independenței nr. 313, Sectorul 6, București, Cont 2511.1-23.1/rol - B.C.R. – Sucursala Unirea.

ISSN 1221-4019

Machetarea computerizată și tiparul executate de
LABORATORUL DE TEHNOREDACTARE ȘI TIPOGRAFIA
FUNDAȚIEI ROMÂNIA DE MÂINE

Publicația OPINIA NAȚIONALĂ este înregistrată la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci la nr. 24.000/7.090.672 din 3 septembrie 1997.

Întâlnirea Președintelui României, Ion Iliescu, Doctor Honoris Causa al Universității Spiru Haret, cu profesori și studenți ai acestei universități

Cartea *Marele șoc din finalul unui secol scurt. Ion Iliescu în dialog cu Vladimir Tismăneanu* a făcut obiectul unei ample și substanțiale dezbateri academice.

Alocuțiunea rostită de prof.univ.dr. Aurelian BONDREA,

rectorul Universității Spiru Haret

Stimate domnule Ion Iliescu, Președintele României,

Distinși colegi, Dragi studenți, Onorată asistență,

După aproape un an, avem din nou plăcerea de a-l avea oaspete pe domnul președinte Ion Iliescu.

Domnul președinte Ion Iliescu ne-a făcut onoarea de a vizita Universitatea Spiru Haret în luna iunie, anul trecut, prilej cu care i-a fost conferit titlul de Doctor Honoris Causa, devenind, astfel, membru de onoare al Senatului Universității Spiru Haret. Totodată, domnia sa a participat la inaugurarea Palatului Învățământului, Științei și Culturii, edificiu cu valoare istorică și arhitecturală recunoscută, în care învață astăzi studenți din șase facultăți, își desfășoară activitatea două institute de cercetare și Academia de cultură națională Dimitrie Gusti.

De această dată, reîntâlnirea cu domnul președinte Iliescu este prilejuită de lansarea, în cadrul Universității noastre, a lucrării *Marele șoc din finalul unui secol scurt. Ion Iliescu în dialog cu Vladimir Tismăneanu*, volum apărut în Editura Enciclopedică, în primăvara acestui an.

Lucrarea a stârnit un justificat interes, date fiind atât personalitatea participanților la dialog – președintele Ion Iliescu și cunoscutul politolog Vladimir Tismăneanu, problematica de mare actualitate și complexitate abordată, dar și întrebările, nedumeririle stârnite nu numai în mediul academic, ci și în rândul opiniei publice.

Interlocutorul lui Vladimir Tismăneanu în acest substanțial dialog – domnul președinte Iliescu – nu a fost un simplu observator al celor întâmplate în a doua parte a secolului al XX-lea – un secol dinamic, dar și dramatic, apreciat de unii analiști ca un „secol scurt”. Domnia sa a fost un participant activ și o personalitate de prim rang, care s-a implicat în evenimentele care au marcat finalul veacului ce s-a încheiat recent. Și a făcut acest lucru din dorința de mai bine pentru România și poporul român, din convingerea că România și poporul român își pot construi un nou destin.

Gândurile exprimate și evaluările cuprinse în volumul *Marele șoc din finalul unui secol scurt* evidențiază capacitatea domnului Iliescu de autoanaliză lucidă, de asumare a propriului trecut, cu bunele și mai puțin bunele sale. Este o dovadă de onestitate.

Din dialogul purtat se ivesc și multe alte întrebări, care își așteaptă răspunsul. Unora dintre ele, posibil, li se va răspunde astăzi. Altele vor rămâne, probabil, fără răspuns.

Lucrarea ce se lansează, astăzi, aici, se dovedește valoroasă atât prin diversitatea temelor abordate, ineditul informațiilor ce ni se dezvăluie, spontaneitatea dialogului, cât și prin învățămintele ce se desprind pentru noi toți, dar mai cu seamă pentru tânăra generație. Este reflectarea unei istorii trăite și cuprinde reflecțiile interlocutorilor pe marginea ei. Este o carte care merită să fie citită.

Permiteți-mi, în continuare, să dau cuvântul domnului profesor universitar doctor Gheorghe Onișoru, decanul Facultății de Istorie din cadrul Universității Spiru Haret, care va prezenta, pe scurt, lucrarea.

Eveniment memorabil în Amfiteatrul - Studio din Palatul Învățământului, Științei și Culturii

Universitatea Spiru Haret și-a câștigat un binemeritat prestigiu și pentru faptul că în structurile sale promovează dezbaterile de idei, cu participarea inclusiv a unor mari personalități din viața internă și internațională. Una dintre aceste dezbateri a fost prilejuită de întâlnirea Președintelui României, Ion Iliescu, Doctor Honoris Causa al Universității Spiru Haret, cu cadre didactice universitare și studenți ai acestei instituții de învățământ superior și a avut ca tematică de referință conținutul cărții *Marele șoc din finalul unui secol scurt. Ion Iliescu în dialog cu Vladimir Tismăneanu*, recent apărută la Editura Enciclopedică. Dezbaterăa ca atare s-a desfășurat în prezența prof.univ.dr. Aurelian Bondrea, rectorul Universității Spiru Haret. La dezbateri a participat și prof. univ. dr. Gheorghe Onișoru, decanul Facultății de Istorie. Ea a avut loc în modernul Amfiteatrul - Studio din Palatul Învățământului, Științei și Culturii, sediul central al Universității Spiru Haret și al Fundației România de Măine, și a fost transmisă integral de Televiziunea România de Măine. Amfiteatrul - Studio a devenit neînăpător în fața aflului sutelor de studenți și cadre didactice universitare care au ținut să fie prezente la această dezbateri, să formuleze întrebări, să asculte răspunsul dat acestora și să primească autografe din partea președintelui Ion Iliescu.

Adunarea a fost deschisă de prof.univ.dr. Aurelian Bondrea, rectorul Universității Spiru Haret, care a rostit o succintă, dar densă alocuțiune. A urmat intervenția prof.univ.dr. Gheorghe Onișoru, care, între altele, a spus: „Mai ales pentru istoricul de mâine, volumul de față va fi un instrument util de lucru în privința problematicei generate de preliminarile căderii regimului Ceaușescu, de evenimentele tragice din decembrie 1989, dar și de primul deceniu al tranziției, pornind de la

Consiliul Frontului Salvării Naționale și celebrul Consiliu Provizoriu de Uniune Națională, cu imensul rol jucat în primul exercițiu de pluralism democratic post-decembrișt, la controversele „vizite” ale minerilor la București ori la „fenomenul Piața Universității”. Fără a credita neapărat întreaga viziune asupra acestor evenimente, așa cum este ea transpusă în paginile dialogului la care ne referim, istoricii nu vor putea face abstracție de opiniile omului politic care a dominat incontestabil primii 14 ani ai noului regim, care a avut un rol esențial în procesul de tranziție care a condus la o Românie membră în N.A.T.O. și aspirantă la o rapidă integrare în Uniunea Europeană.”

Într-o amplă expunere, președintele Ion Iliescu a evidențiat premise și aspecte esențiale ale procesului de elaborare a cărții, a sistematizat și aprofundat o seamă de idei din conținutul acesteia, subliniind de fiecare dată

particularitățile evoluției istorice a României din ultimii 14 ani și perspectivele ei de dezvoltare ca membră a NATO și ca viitoare componentă a Uniunii Europene.

Mircea Geoană, Ministrul Afacerilor Externe s-a referit la *Marele șoc din finalul unui secol scurt* și la personalitatea președintelui Ion Iliescu.

În continuare, studenți și profesori ai Universității Spiru Haret au formulat mai multe întrebări pe marginea lucrării *Marele șoc din finalul unui secol scurt*. Președintele Ion Iliescu a răspuns pe larg, oferind multe informații noi despre procesul de elaborare a cărții și despre acțiunile politice ale ultimilor 14 ani care au reușit să readucă România în atenția lumii contemporane.

Întâlnirea s-a încheiat într-o ambianță caldă, prilejuită și de faptul că Președintele a acordat numeroase autografe și s-a întreținut cu mulți dintre cei prezenți.

Alocuțiunea rostită de președintele Ion ILIESCU

(Text prescurtat)

„Cartea are un titlu: *Marele șoc din finalul unui secol scurt*. Câteva explicații. Ce înseamnă secol scurt? Se apreciază în general, în literatura politică, că secolul XX poate fi considerat ca începând cu primul război mondial, deci în 1914. Tot ce a fost până atunci a fost un fel de prelungire a secolului XIX. Deci, practic, secolul XX se afirmă prin debutul primului război mondial și se încheie cu prăbușirea sistemului de tip sovietic. De aceea, secol scurt. În această dimensiune istorică a fost un secol foarte încărcat, foarte dens și dramatic. Două războaie mondiale, fără precedent în toată istoria umanității prin cruzime, prin pierderi de vieți omenești, prin distrugerii ș.a.m.d. Apoi un secol care a cunoscut niște transformări colosale, uluitoare. Pe de o parte, începutul de secol a marcat împărțirea lumii sub dominația câtorva mari puteri, imperii coloniale ș.a.m.d. S-a terminat, după al doilea război mondial, cu prăbușirea imperiilor coloniale; apoi revoluția democratică care a început în februarie 1917, și care a marcat începutul prăbușirii unui mare imperiu – Imperiul rus, ultimul care a rezistat. S-a terminat primul război mondial, cu prăbușirea Imperiului austro-ungar; Imperiul otoman își încetase existența în secolul precedent. Prin revoluția din octombrie 1917, a apărut un sistem care anunța lumii mari promisiuni și acest sistem s-a prăbușit la final de secol. De fapt, asta este tema cărții: marele șoc de la finele acestui secol. Și încercăm în dialogul nostru să intrăm în explicarea acestui fenomen. De ce s-a prăbușit un sistem? Care sunt elementele care au determinat acest lucru? Aceasta ne-a impus o incursiune în istoria comunismului ca gândire, ca ideologie în secolul XIX, ca mișcare socială, apoi ca organizare statală în Uniunea Sovietică la început; stalinismul ca formă de stat și prezența stalinismului în România.

Deci, căutam să intrăm în analiza acestui sistem, evoluția lui și de ce s-a prăbușit până la urmă? Cum spuneam, el a apărut cu două mari promisiuni: în primul rând, pe planul organizării politice a societății; în general, mișcarea socialistă a apărut cu această idee, a adâncirii democrației, a dezvoltării democratice a societății și realizarea unei democrații superioare democrației burgheze, cum era considerată în practica statelor dezvoltate europene, prin componenta sa socială, prin caracterul său popular, cetățenesc, ceea ce noi numim astăzi democrația nu numai reprezentativă, ci democrația participativă. Cam asta voia să spună ideea de soviete, adică reprezentarea cetățenilor, categoriilor populare ca factor de control al puterii și se anunța, deci, pentru omenire o idee nouă, o formă nouă superioară de democrație. Ce a ieșit în practică din toată această idee care a însuflețit foarte multă lume? Eu vreau să vă spun, și eu spun în carte acest lucru, că, în tinerete, eu am fost animat de aceste idealuri. Intellectualitatea europeană la începutul și în anii dintre cele două războaie mondiale, dar și după al doilea război mondial, în anii '50-'60 era predominant de stânga. Și era predominant cu sentimente de solidaritate și de simpatie pentru Uniunea Sovietică, care întruchipa această idee de democrație superioară. Încă nu avusese loc Congresul XX, cu dezvoltările despre stalinism. Asta este prima. Or, această promisiune, practic, a fost total călcată în picioare. În loc de o

democrație superioară, am asistat la un sistem pe care eu îl și exprim în această carte; de fapt, a fost o apreciere a unui analist german Rudolf Baro care a scris o carte – *Alternativa*. El a fost membru al Partidului Socialist Unit din Germania, din R.D.G. și a fost în aparatul central al acestui partid la Berlin. A plecat în Vest și a scris o carte – *Alternativa*, o analiză foarte serioasă a stalinismului și deformărilor sale, și această deformare a ideii de fond. Și el spune că, de fapt, ceea ce exista în Uniunea Sovietică, dar ceea ce a fost în Rusia întotdeauna, a fost un despotism de tip asiatic. Când el vorbește de despotismul asiatic se referă la toată experiența marilor civilizații care au pornit din Asia; multă vreme civilizația însemna China, însemna marile centre de civilizație antice – India, Mesopotamia, Egiptul ș.a.m.d., care s-au bazat pe o suprastructură politică, dominând societatea prin metode despotice; nu era vorba de nici un fel de democrație, ci de un sistem rigid, ierarhic, piramidal de conducere a societății de către o castă. Cam asta a devenit până la urmă Uniunea Sovietică în timpul stalinismului, o dictatură desăvârșită, cu un ambalaj promițător de tip sovietic. Abia Congresul XX a oferit posibilitatea unor dezvoltări cu privire la conținutul acestui sistem politic care a însemnat un pas înapoi și nu înainte în dezvoltarea relațiilor politice din societate.

În al doilea rând, era o promisiune pentru o economie mai eficientă, se spunea în toată critica marxistă a economiei capitaliste că aceasta are un mare defect: economia de piață, în general, are mari virtuți, transformă totul în marfă și regulile pieței dau o anumită dinamică: încurajează inițiativa, încurajează spiritul întreprinzător, stimulează curajul – trebuie să-ți asumi riscuri și curaj în afaceri, riscul inclusiv al falimentului, dar asta dă dinamică dezvoltării. Asta înseamnă bătălie pentru performanță, pentru eficiență superioară, promovare a progresului tehnologic ș.a.m.d. Asta ar fi dat fazei capitaliste a dezvoltării societății umane o dinamică cu totul deosebită, pentru că, se spunea, concurența capitalistă duce la limitarea utilizării integrale a resurselor și potențialului societății, și resurse materiale, și resurse intelectuale și potențial creativ, pentru că, de dragul concurenței, un deținător de putere economică încorsetează posibilitatea comunicării, pentru că a comunica o inovație înseamnă să dai arme concurenților tău și atunci pierzi tu în lupta pentru câștigarea pieței. Și deci, această logică a concurenței duce până la urmă la pierderi pentru societate, în loc să facă din orice nouă descoperire, din orice nouă inovație, din orice gândire de perfecționare a manageriatului sau a tehnologiilor un atu pentru toată lumea, care să circule liber. Deci, o organizare de tip socialist ar duce la înlăturarea acestor limite, acestor handicapuri ale economiei capitaliste, ale proprietății private și ale regulilor economiei de piață, și ar face ca toate resursele să fie folosite în mod optim. De aici s-a născut și ideea de planificare unitară, integrată la scară socială și ce a rezultat în fapt s-a văzut, mai ales, în a doua jumătate a secolului XX, caracterizat printr-o dinamică fără precedent, mai ales a progresului tehnologic. Rezultatul se vede și în unele date statistice: în ultimii 50 de ani, economia mondială s-a amplificat de 7 ori, deci omenirea a devenit de 7 ori mai bogată într-un fragment de timp de numai 50 de ani. Așa ceva n-a existat în toată istoria civilizației. Ei bine, după această

perioadă de dinamică fără precedent a progresului tehnologic, competiția care se născuse în perioada războiului rece între cele două sisteme – sistemul de tip sovietic care domina o anumită parte a lumii și sistemul capitalist, occidental –, după toată această perioadă, sistemul de tip sovietic a capotat, n-a fost capabil să facă față acestei competiții. De ce? Pentru că nu s-au concretizat virtuțile despre care era vorba. Din contră, sistemul acesta închistat, de economie etatizată, condusă printr-un sistem piramidal, ierarhic, centralizat, s-a dovedit un sistem incapabil de adaptare la cerințele progresului.”

În continuare, Ion Iliescu s-a referit la etapele principale din istoria mondială a ultimilor 60 de ani și, în final, la istoria României, căreia i-a evidențiat trei faze distincte: perioada imediat după al doilea război mondial, când a avut loc un regim de ocupație sovietică și transpunerea stalinismului în România; perioada de după anul 1958, când conducerea de atunci a țării a reușit să obțină retragerea trupelor sovietice din România; perioada din anii '60, cu istorica Declarație de Independență din anul 1964 a comuniștilor români, când România s-a opus tendințelor dominante ale Uniunii Sovietice, a inițiat deschiderea economică spre țările occidentale și, pe plan intern, a introdus un spirit larg de liberalizare economică, administrativă și culturală.

... „În 1968 a fost un alt moment de vârf, ceea ce numesc eu în carte temeritatea pe care a demonstrat-o Ceaușescu, continuând această opoziție față de unele acte politice ale Uniunii Sovietice...România era membră a Tratatului de la Varșovia, nu numai că nu a participat, dar a condamnat public, vehement, intervenția în Cehoslovacia. Atunci Ceaușescu a fost figura centrală în România și, pe plan internațional, a inițiat un miting în Piața Revoluției de astăzi, în fața Comitetului Central ... și a ținut un discurs celebru de condamnare a intervenției în Cehoslovacia. Asta a avut un ecou extraordinar, dar eu zic, și scriu și în carte, că acesta a fost și momentul declinului, pentru că, în general, intervenția în Cehoslovacia în viața politică internațională a fost un moment de reacțiune politică, reacțiune prin involuția pe care a cunoscut-o viața politică în toate țările socialiste, și în Uniunea Sovietică și în celelalte țări. În viața internațională din nou s-a creat un moment de tensiune politică și în România care făcuse această deschidere ...”

După etapa anilor 1964-1971 a avut loc o involuție, tot mai accentuată, a stărilor de lucruri din România, care a culminat cu tensionarea stării generale de spirit.

.... Deci, în carte dialogăm pe aceste teme asupra evoluției societății românești până în '89, vorbim despre revoluția din decembrie cu tot ce a însemnat ea. Veți vedea acolo răspunsuri la toate problemele care se vehiculează, văd, din nou, și astăzi: a fost revoluție, a fost lovitură de stat? ș.a.m.d. Revoluția este un proces istoric; ce înseamnă revoluție? Revoluția înseamnă un proces de transformare în esența sa a unei structuri sociale și, mai ales, a relațiilor politice din societate; revoluția poate să aibă loc sau nu, cum se produce este altă temă; ea poate să fie violentă, poate să fie sângeroasă sau poate să fie pașnică. Inclusiv procesul din 1989; toată lumea consideră anul 1989 ca un revoluționar; s-a prăbușit un sistem și s-a schimbat fizionomia societății în țările care au făcut parte din acest areal geografic...”

(Transcriere de pe banda magnetică)

